

Payí áamá Xibiruyí nání eáníñínaríní.

Payí rína Judayí Jisasomí díní nìwìkwíro nání oyá sìyikí imónígá aní bimi ñweagfáyí nání eagfánaríní. Xibiruyí ríníñpí wigí píné rarígápi tñí ñikumíxíní ríníñagi nání yof e wíriníní. Payí rína eanoyá yof mñwíráriníñagi nání “Ámá o nírí eaníríani?” yaiwipaxí mimóníñínaríní. Jisaso ríxa anínamí nìpeyimáná xwiogwí ríxa obaxí nìpwémáná enáná payí eanjo Judayí Jisasoyá sìyikí imónígá ayo xeaníñí wímeaayaríñagi nání aníñí Jisasomí díní mìwìkwíró píní nìwiáíro xámí yagfápi ámí fá xírípírixíní nírí eanínigíní. Ayí re nìyaiwiro aníñí sñí imóníñpí xaiwí fá xírírixíní nírí eanínigíní, “Aníñají nìyoní Jisaso seáyí e mìwimónípa rení? Mosesomí ení seáyí e mimónípa rení? Apaxípáníñí imónígá xwéowamí ení seáyí e mìwimónípa rení? Rídiyowá xfo ná wínání neaiiníñpí apaxípáníñí imónígá xwéowamí ámí ámí neaiiarígápipimí seáyí e mimónípa rení?” nìyaiwiro aníñí Jisasomíní díní nìwìkwíróa úfírixíní nírí eanínigíní.

“Ríná Goríxo xegí xewaxo enípimí dání nearíñíní.” uríñfáníní.

¹ Gorixoxo enjíná wíá rókiamoagíáwa ríwamínjé earo xixegíní ero egíápimí dání xíoyá xwíyíá negí aríowéyo ayá wí nura nìbayíísáná

² agwí sía yoparíyí tínjé ríná xegí xewaxo xwíyíá rírí amípí wíwapíyemerí enjípimí dání nearínjíríní. Xegí xewaxo amípí imónínjépi nìpíní nání xiáwo imóníwínigínírí urípeanoríní. Omí dání anjína tíní xwíáarí tíní imíxínjíríní.

³ O Gorixoxo níkínírí seáyí e imónínjépi axípi ení aupákíkfí inarínoríní. Xano yapí pákíní imónínjoríní. Sogwí sinjé emá amípí nìpíní oyá xwíyíá enjé eánínjé rínjépimí dání xomaxínínjé yárinínjagí nání xegí imónínjépa síní imóníní. Xewanínjoxo íwí ámá yarígíápi nání yokwarímí wíipaxí oimónírí níwíárimáná nìpeyirí Nwíá seáyí émí imónínjoxá wé náúmíní éfí njweaní.

“Gorixomí xewaxo anjínajíyo seáyí e múróníní.” urínjé náníríní.

⁴ Gorixoxo o e imóníwínigínírí nurípearí níwímíxíríná anjínají e imónííríxínírí urípeanjépimí aga seáyí e wíáarí imónínjépi tíní xíxeni seáyí e wímíxínjíríní.

⁵ Omí Bìkwíyo nírinírí eánínjé rípi Gorixoxo urínjépa anjínají gíyo axípi urínjíríní, “Joxí ríxa gí íwoxí oimónírí simíxíáríní. Agwí ríná joxínínjé semeááríní.” E urínjépa anjínají gíyo axípi urínjíríní? Oweoi, wí e murínjíríní. Xewaxo nání ámí bí re rínjépa anjínají gíyí nání axípi rínjíríní, “Nioní xegí xanoní imónímííní. O gí íwo imónínínjoxí.” rínjépa axípi anjínají gíyí nání rínjíríní? Oweoi, wí e mírínjé enjagí nání “O ayo seáyí e wimóníní.” níriní eaarínjíní.

⁶ Xegí niaíwí xámíníñí emeanjomi xwáa rírími nání wírenapíni nání nimónírná Bíkwyo níríní eáníñí rípi ení ríñínigíni, “Aníñají Goríxoníyáyí níní omí nupúkínímearo seáyí e uméíríxíni.” ríñí enagí nání o seáyí e wimóníni.

⁷ Aníñají nání Bíkwyo re níríní eáníni, “Goríxo xegí aníñají —Ayí xó sekaxí urípi tñí xíxeni seáyí wiipíri nání imónígíáyíni. Ayí imíñíníñí imóníírxíni rí wimíxí ríá ápiáwíníñí imóníírxíni wimíxí yaríñíni.” Aníñají nání e níríní eáníñagí aiwi

⁸ xewaxo nání re níríní eáníni, “Goríxoxíni, díxí ámayo numenwearíni ná ríwíyo aí sını axípi aníñí umenwearí pí pí wé róníñí imóníñípi tñí xíxeni nerí umenwearí eríáríni.

⁹ Joxí wé róníñípi nání simóníri unípi nání mísimónípa erí yaríñagí nání Goríxoní díxí Nwááoní nírírípearí áamá díxí imónígíáyo seáyí e simíxíagí nání díní níá sinaríni.” E níríní eáníñagí nání “Xewaxo aníñajíyo seáyí e ríá wimóníni?” yaiwípaxíni.

¹⁰ Xewaxomí uríñí rípi ení níríní eáníni, “Ámínáoxíni, iwamíó dání amípi níní wí sını mimóníjáná joxí xwáa rírí ikwírorí anína díxí wé tñí imíxíni eníni.

¹¹ Api aníñíníá enagí aiwi joxí sını aníñí miní ñwearíáríni. Anína tñí xwáarí tñí iyíá nípánoyí urí neríni yaríñípáníñí imónáná

¹² joxí iyíá nixoperí tarígíápa axípi e tíríáríni. Áamá iyíá urú emí nímorí sını wú pánarígíápa axípi anínamí tñí xwáarími tñí e imíxíáríni. E nerí aí joxí imóníñípi aníñí miní sını axípi

nimónirí xwiogwí díní nímori íá ropaxí mimóní nípwerí aí joxí wí mipepa eríáriní.” Xewaxomí e nurirí aí

¹³ ámí axomí re urínípa anínají giyo ení uríníriní, “Nioní áamá joxí símí téní siarígíáyo xopírará níwiri íkwianwí díxí síkwí ikwiáriránáníjí simíximíá íná nání nioní imónínápa xixení axípi nimónirí gí wé náúmíní éf nínwearí weníní nerí nweaí.” Xewaxomí e urínípa anínají giyo axípi uríníriní? Oweoi.

¹⁴ Xewaxo ríxa e imónínjo enagí aiwí anínají níní ayí sa kwíyíyíriní. Goríxo sekaxí uríípi xixení seáyí wiipírí nání imónígíáyíriní. Áamá xóo xegí yeáyí uyimíxemeaníáyo arírá uwiipírí nání uowáraríníyíriní.

2

*“Jisaso neaiínípi símímaníminí téníírixíní.”
uríní náníriní.*

¹ Xewaxo anínajíyo seáyí e wimónínjo enagí nání xwíyíá o nání aríá winwápi píní níwiárirane ewé gwí míyárinínáná ná jfami níkwíaríga warínípa axípi e yanígíníri apimí xaiwí íá níxírirane píráníjí xídíwanígíní.

² Ayí rípi nání seararíní. Eníná Goríxo negí aríowéyo anínají uríro wíwapíyiro éfápimí dání uragípi aí pírf wiaíkipaxí mimónípa erí áamá xwíyíá apimí ogámí nero pírf wiaíkgíá ayí ayo Goríxo xixení pírf umamori ení enagí nání

³ agwí ríná nene rípi wí yaiwipaxene meníní, “O awíaxí nerí yeáyí neayimíxemeaníá nání neaiínípi ríwí nukínímoranénáyí, ananí pírf o

neamamoníápimi dáni nurakínárimí upaxírini.”
yaiwipaxene menini. Xámi Áminá Jisaso xewaniño Gorixo yeáyí neayimixemeáminiri neai-iariniþi nání nínearimáná enáná áamá omí aríá wigíáwa nene “Neparini.” yaiwiani nání sopiniþi noro wáí neararíná

⁴ Gorixo ení nene “Neparini.” yaiwiani nání emimí tñi ayá riwamónipaxí imóniniþi tñi amipí xixegíni áamá mepaxí imóniniþi tñi sopiniþi noa uníriní. O xío wimónariniþi tñi xixeni áamá awa kwíyíþimi dání emimí epaxí oimónipoyiniri winíþi tñi egíápimi dání sopiniþi noa uníriní.

Yeáyí neayimixemeaníþi nání mfkí ikiño Jisasorini.” uriniþi nánirini.

⁵ Gorixo áamá aní siní imóniníárimí — Arí nání nioní niriþi ríwaminiþi eaariniþi. Arími ñweapíráyí Gorixo aníñajowamí simañwíyóniniþi yeáyí wurínipíráa nání rárinímani.

⁶ E neri aí áamá wo Gorixomi uriniþi ríþi Bíkwyó wí e niriþi eániniþi nání “Ámáyí Gorixoyá dñi tñi amipí niyoní seáyí e niwimónipíráriní.” nene re yaiwipaxíriní, “Ámáyí pí imóniniþi nání Gorixoxi ayí nání dñi nímori umeariniþi? Ayí joxi ananiþi peayí wianipaxíyí enagi nání rariniþi.

⁷ Aniniþi maríá, bi onimiáþi nání áamá aníñajíyo inimi owimónipoyiniri niwáriní aí ámi ríwíyo dání wé íkwianwíyo unwíráriní seáyí e wimixiri neríná seáyí e numíeyoarí [amipí nñi joxi

dixí wé tñní imixinjíyo seáyí e niwimónirí oumenweáírixinirí urípeanjíriní.]

8 Joxí aníñajíraní, amípiraní, nñní á máyo íñimí wuríñíwíniginirí wimixinjíriní.” Bíkwiyo e nírínirí eániní. Goríxo nñní á máyo yeáyí wuríñíwíniginirí niwimixiríná payíkeyí bí mimixípa ení enagí nání nene re yaiwipaxíriní, “Á máyí Goríxoyá dñí tñní amípí niyoní seáyí e ríá wimóniní?” yaiwipaxí aí agwí ríná nene amípí nñní á máyo íñimí imóninagí mí míwómíxarínwíní.

9 E neri aiwí á má Goríxo onímiápi nání aníñajowamí íñimí wimixinjómí ríxa mí wómíxínwáriní. O, ayí Jisaso nání raríniní. O Goríxo nene nání wá níneawianirí píraníní e wíimíginirí yaiwíáragípi tñní xixení neríná á má nínenení nání neapeíná nání onímiápi bí aníñajowamí íñimí wimóníwíniginirí wimixinjíriní. Íñimí e niwimóniríná ríniní nímearí pení enagí nání Goríxo ríxa wé íkwianjwíyo unjwiráriní seáyí e wimixirí eníriní.

10 Goríxo —Xíomí dání amípí nñní imónirí nñní ení o nání imónirí ení. O re eníriní. Á má obaxí xegí íwíaxéniní nimóníro xewaxo níkinirí seáyí e imóninípa axípi imónipírfá nání omí ríniní ayá wí wímeanípimí dání wé uroáríimíginirí neríná xixení imóninípi tñní eníriní. “Yeáyí neayimíxemeaní nání apání míkí ikipaxo, ayí Jisasoríani?” wíaiwipíriní nání Goríxo e eníriní.

11 Jisaso —O á máyí Goríxoyá imóníírixinirí wimíxarínoriní. O tñní á má Goríxoyá xío imíxinjíyí tñní wigí xano ná womí dániní

eweag'áay' enag' o ay' nán' ayá m'win' anan' "G' n'rix'meá imón'g'áay'rini." rar'ñ'rini.

12 O Gorixom' re ur'ñ'p' B'kw'yo n'rin'r' eán'ñag' nán' rar'ñ'ni, "Jox' nán' g' n'rix'meáyo 'E imón'ñor'ni. E imón'ñor'ni.' our'im'ni. Ámá jox' seáy' e r'mep'r' nán' awí eán'g'áyo áwin'im' dán' nion' jox' seáy' e r'mem'n'r' nán' son' or'mear'im'ni." n'rin'r' eán'ñ' enag' nán' rar'ñ'ni.

13 Xwiy'á Jisaso Gorixo nán' r'ñ' r'p' en' re n'rin'r' eán'ni, "Nion' om' aga x'xen' d'ñ' uñw'rár'm'ár'ni." Xwiy'á ámi axo r'ñ' r'p' en' re n'rin'r' eán'ni, "Ámá Gorixo niaíw' nemear'n'ñ' niap'ñ'y', ay' aí t'n' nawín' riyener'ni." en' n'rin'r' eán'ñ' enag' nán' re searar'ñ'ni, "Jisaso ay' nán' ayá m'win' anan' 'G' n'rix'meá imón'g'áay'rini.' rar'ñ'or'ni." searar'ñ'ni.

"Jisaso nepa áma imón'ñ'nig'ni." ur'ñ' nán'r'ni.

14 Ay'nán' niaíw' rar'ñ'y' warár'im' dán' g'w' t'n' en' t'n' t'g'áay' imón'g'á enag' nán' xewaxo en' ax'p' imón'ñ'nig'ni. Xewan'ño n'per'ñ'p'im' dán' ámayo an'á wim'x'pax' imón'ñom' —O ay' obor'ni. Om' m'g' wim'x'r'

15 áma íníná nan'n'nan'g'n'r' wiwan'ñ'y' wáy' ner'ñ'p'im' dán' gw'n'ñ' ñweag'áyo níkwear'n'ñ' wár'r' éim'g'n'r' warár'im' dán' áma g'w' t'n' en' t'n' t'g'áay' imón'g'ápa ax'p' e imón'ñ'nig'ni.

16 Ay' nepar'ni. O an'ñaj'yo ar'rá owim'n'r' ner'íná e mimón'ñ'nig'ni. Ámá Ebir'famoyá iy'

axípa imónigfáyo arírá owimínirí nání neríná wará ayf inígfápa axípi iníñiniginí.

¹⁷ Ayínání o apaxípaníñf imóníñf xwé wo nimónimáná xegf xexírímeáníñf imónigfáyo píraníñf ayá urímíxirí Goríxo xfo uríñfpi nání dñf unwírárípxf imóníñfpi erí neríná íwí áamá yarígfápi yokwarímí wiipaxf oimónirí rídiyowá yarígfápa axípi rídiyowáníñf iníminirí nání pípi inípxf maríái, sa wará xegf xexírímeáyf inígfápi inípxf enagi nání xfo ení axípi e iníñiniginí.

¹⁸ Ríníñf wímeanípimi dání obo iwamíó wíwapiyíño enagi nání áamá obo agwí ríná dání óreámioáfríxínirí wíwapiyaríñfyo ení arírá wípxf imóníño enagi nání raríñiní.

3

“Moseso seáyí e imónagf wo enagi aí Jisaso aga seáyí e wiárf múroní.” uríñf nániríní.

¹⁻² Ayínání gí níríxímeáyíné, —Seyíné Goríxo anínamí dání xfoyá imónífríxínirí wéyo íá seaumíríñfínéríní. Seyíné Jisaso nání dñf é mófríxíní. Goríxo nene tíñf e nání uowárenapiño, ayf oríní. Apaxípaníñf imóníñf xwéó, nene “Apimí dñf wíkwíroaríñwáríní.” raríñwápimi píraníñf xídfífríxínirí arírá neainínífa nání imóníño, ayf oríní. Moseso eníná áamá Goríxoyá aníñf imónigfáyo numeiríná xíxeni wiíñpa áamá Goríxo xfo wimónaríñfpi e éwíniginirí urípeáagi nání xíxeni wiíño, ayf axo Jisasoríní. O nání píraníñf dñf é mófríxíní.

³ Ayí ripi searariñini. Aní wiwá nani “Nanjiwáriní.” niri ro mñí sñá nimeeániro aiwí aní iwámi miriño nani aga mñí sñá seáyí e umeeánipaxíriní. Axípi e imóniñipa Moseso nani mñí sñá umeeánipaxí imóniñagi aiwí Jisaso nani ayí anipaxí mñí sñá umeeánipaxíriní.

⁴ Aní ayí ayí wí xegípi mimóní nñí áamá mirarigíá aiwí amipí nñí imóniñipi imixiño, ayí Gorixo enagi nani rariñini.

⁵ Ayí ripi nani ení “Jisaso nani ñiñí píraniñí émórixini.” searariñini. Moseso eníá áamá Gorixoyá aníñiñí imónigíáyo xixeni píraniñí numeiríná áamá xínáiwániñí nimóniro wigí bosowami píraniñí niwiiróná yarigíápa axípi éniñí nerí amipí Gorixo ríwíyo ríñápi nani woákíki winí aiwí

⁶ Kiraiso Moseso nimóniri enípa axípi nimóniri enímani. Omi wiárf nimúrori re eníriní. Niáwa áamá xanowayá imónigíáyo píraniñí numeiríná yarigíápa Kiraiso axípi e nerí áamá xanoyá aníñiñí imónigíáyo xixeni píraniñí umeiñíriní. Nene wará saríwá mímáriní nerane “Jisaso e níneaiiníáriní.” niyaiwirane ñiñí wikwímoariñwápimi dani sáyí nimóniri rariñwápi aníñí miní xaiwí íá nixira nuranénáyí, ayí aní Gorixoyániñí imóniñwini.

“Maní pírí wiaikiagíáyí ñiñí sixí ínñírixiniñí ene mñiweaagíáriní.” uríñí naniñini.

⁷ Ayinani Gorixo xegí kwíyípi tñí Bíkwiyo dani riñí ripi tñí xixeni segí seárafawéyí maní niwiaíkiro ñiñí sixí ínñírixiniñí imóniñe

ηweaagíámani, “Agwí ríná maní Goríxoníyá seararíηagi aríá níniróná

8-9 eníná segí seárfawéyí áamá díní meane nemeróná yagíápa mepa éríxini. Ayí gí maní xowiaikímí níníro nepa ení eáníηorfanírí iwamíó níwapíyíro neróná xwiogwí 40 pwearíná nioní emímí níwíwapíya unápi síηwí níwíga nuro aí wigí díní wakísí níníro ríwí nímooagíáriní. E yagíápa seyíné ení axípi mepa éríxini.

10 Ayínáni segí seárfawé íná ηweagíáyí nání wikí níwónírí re ríηanigíní, ‘Ayí íníná díní xenwíní moro Goríxoní sekaxí uraríηápi míxídiipa ero yarígíáyíriní.’ níníri

11 wikí ríá ápiáwíníηí níwóníríná síná womí dáníníηí re ráríηanigíní, ‘Xwíá díní síxí ínípírfá nání wípímoárinárimí wí níηweapírfámani.’ ráríηanigíní.” Segí seárfawé íná ηweagíáyí Bíkwiyo dání e nínínírí eáníηípi tíní xíxeni nero Goríxomí maní pírfí níwiaíkiro nání díní síxí ínífírixínírí enje wí míηweaagíáriní.

“Neárfawéyí Goríxomí maní wiaíkiagíápa mepa éwanígíní.” uríηí náníríní.

12 Gí níríxímeáyíné, wiyíné sipí nero aríkwíkwí níwiríηípi dání Nwíá wí mípé aníηí síηí imóníηomí ríwí umóríxínírí píraníηí awíníηí meηweánírixíní.

13 Wiyíné íwí néra nuríηípi dání yapí néwapíníro díní wakísí níníroná Goríxomí ríwí umopírixínírí sía Bíkwiyo dání Agwíyí ríníηíyí síní imóníηánáyí, síní epaxí enánáyí, sía ayí ayo xíxe ení rírémíxí inayírixíní.

14 Ayí ripi nání searariṅini. Diṅí Kiraisomi iwamíó dání niwíkwíroranéná wará saríwá mímáriní nerane xaiwí íá xiríṅwápi aníṅí xaiwí íá nixira nurane negí peaníwaé nání siní xaiwí íá nixira nuranénáyí, nepa Kiraiso t́níní ikáriníṅwaénerini.

15 Bíkwiyo re niriṅiri eániṅipi t́níní xixeni neríṅipimí dání ananí diṅí wíkwíroariṅwápi xaiwí íá nixira upaxíriní, “Agwí Goríxo searariṅagi aríá niwiróná eníná segí seáráwéyí omí maṅí xowiaíkímí niwiróná diṅí wakísí niníro nání ríwí umoagíápa seyíné ení axípi e mepa éfrixini.” E niriṅiri eániṅipi t́níní xixeni neranénáyí, diṅí wíkwíroariṅwápi xaiwí íá nixira waníwáriní.

16 Ayí ripi nání searariṅini. Ámá Goríxo rariṅagi aríá niwiróná maṅí xowiaíkímí wiagíáyí, ayí giyíriní? Níní ayí ámá Moseso Isipíyí aníyo dání wirímeááná e píní niwiárimí wagíáyí menirani?

17 Xwiogwí 40 api pwearíná Goríxo ámá giyo wíkwí niwóga wagíriní? Ayí axíyí íwí nero ámá diṅí meanje dání nípéa emeagíáyí menirani?

18 Ámá Goríxo síṅáyo dání nuriríná “Xwíá e niṅwearóná diṅí síxí ínífrixiniri enírimí wí niṅweapírfámani.” uragíyí giyíriní? Ayí axíyí xíomi maṅí pírf wiaíkiagíáyí menirani?

19 Ayínání nene nijíá re imóniṅwini. Neárfawé íná ṅweaagíáyí diṅí miwíkwíropa nero nání Goríxoyá xwíá diṅí síxí ínífrixiniri enírimí wí nírémoro ṅweaagíámani.

4

“Nene dñǵ sixǵ ínanǵwá nánǵ imónǵne sinǵ imónǵnǵ.” urǵǵ nánǵrǵnǵ.

¹ Ayǵnánǵ Gorǵxo ayǵ dñǵ sixǵ íntǵrǵxǵnǵrǵ negǵ neárǵawéyo sǵmǵmanǵǵyo dánǵ urǵǵǵpǵ sinǵ enǵagǵ nánǵ xǵo áamáyo eyeyǵrómǵ nerǵnǵ wǵyǵné nánǵ re seaǵaiwinǵǵnǵrǵ, “Ayǵ e ǵweapaxǵ mimónǵǵoǵ.” seaǵaiwinǵǵnǵrǵ wáyǵ nerane pǵránǵǵ oyaneyǵ.

² Negǵ neárǵawéyǵ áamá dñǵ meǵne nemerónǵ xwǵyǵá xwǵá dñǵ sixǵ íntǵrǵxǵnǵrǵ enǵǵrǵmǵ nánǵ yayǵ winǵpaxǵ imónǵǵǵpǵ arǵá wiagǵápa nene enǵ axǵpǵ arǵá winǵwárǵnǵ. Ayǵ arǵá nǵwiro aí arǵá nǵwirónǵ dñǵ mǵwǵkwǵropa nero nánǵ surǵmǵ arǵá nǵwiárǵro xwǵá dñǵ sixǵ íntǵrǵxǵnǵrǵ imónǵǵǵrǵmǵ mǵrémó áamá dñǵ meǵne dánǵ penowǵǵawǵxǵnǵ.

³ Dñǵ wǵkwǵroarǵǵwaéne dñǵ sixǵ íntǵrǵxǵnǵrǵ ene páwǵarǵǵwárǵnǵ. Ayǵ Gorǵxo rǵpǵ rǵǵǵ enǵagǵ nánǵ “Dñǵ sixǵ ínanǵwá nánǵ imónǵne rǵxa rǵa neaǵpǵmoárǵnǵnǵ?” nǵyaiwirane nǵǵá imónǵǵwǵnǵ, “Gorǵxonǵ manǵ nǵwiaǵǵǵarǵǵáyo wǵkǵ rǵá ápǵáwǵnǵǵ nǵwónǵrǵnǵ sǵǵá womǵ dánǵnǵǵ re rǵrǵǵanǵǵnǵ, ‘Xwǵá ayǵ dñǵ sixǵ íntǵpǵrǵá nánǵ wǵpǵmoárǵǵpǵmǵ wǵ nǵǵweapǵrǵámani.’ rǵrǵǵanǵǵnǵ.” Xwǵárǵ tǵnǵ aǵǵna tǵnǵ imǵxǵrǵǵe dánǵ amǵpǵ nǵpǵnǵ xǵo imǵxǵǵpǵ rǵxa yǵrǵnǵǵagǵ aǵwǵ xwǵyǵá apǵ e rǵǵnǵǵnǵ.

⁴ Bǵkwǵyo wǵ e sǵá wé wǵúmǵ dánǵ wo nimónǵmánǵ Sabarǵá imónǵǵǵyǵ nánǵ re nǵrǵnǵrǵ eánǵnǵ, “Gorǵxo sǵá wé wǵúmǵ dánǵ wo pwearǵnǵ amǵpǵ nimǵxa núǵsánǵ pǵnǵ nǵwiárǵrǵ Sabarǵá

nimixárimáná dñj sɪxɪ́ ínɪŋyínɪŋɪ́ imónɪŋɪ́ axɪpɪ́
ámá xɔyá imónɪŋɪ́ nánɪ́ dñj sɪxɪ́ ínɪpɪ́rɪ́náná
sɪnɪ́ imónɪnɪ́.” yaiwɪŋwɪnɪ́.

¹⁰ Dñj sɪxɪ́ ínɪrɪxɪnɪrɪ́ ɛŋɪ́pɪmɪ́ páwɪŋɔ, xɔ
Gorɪxo xwɪ́á amɪ́pɪ́ nɪnɪ́ imɪ́mɪ́xɪ́mɪ́ nɪ́yárɪ́máná
kikɪ́fá nerɪ́ dñj sɪxɪ́ ínɪŋɪ́pa axɪpɪ́ e nerɪ́ xegɪ́
e éwɪnɪgɪnɪrɪ́ urɪ́peanɪ́pɪ́ nɪ́yárɪ́máná xewanɪŋɔ
rɪxa dñj sɪxɪ́ nɪnɪ́rɪ́ ŋweanɪ́.

¹¹ Ayɪ́nánɪ́ neárɪ́awéyɪ́ manɪ́ Gorɪxomɪ́
pɪ́rɪ́ nɪ́wiaíkiro sɪŋwepɪ́gɪ́ neaíwapɪ́yagɪ́ápɪmɪ́
nɪ́xɪ́dirane omɪ́ rɪ́wɪ́ umoanɪgɪnɪrɪ́ dñj sɪxɪ́
ínɪrɪxɪnɪrɪ́ ɛŋe ŋweáwanɪgɪnɪrɪ́ anɪŋɪ́ minɪ́
nerane píránɪŋɪ́ nɪ́rɪ́kwínɪrane oyaneɪ́.

¹² Ayɪ́ rɪ́pɪ́ nánɪ́ seararɪŋɪnɪ́. Xwɪ́yɪ́á Gorɪxoyápɪ́
pɪ́ pɪ́ oenɪrɪ́ wimónarɪŋɪ́pɪ́ tɪ́nɪ́ xɪ́xenɪ́ epaxɪ́
imónɪrɪ́ ɛŋɪ́ eánɪrɪ́ ɛŋɪ́pɪ́rɪ́nɪ́. Xegɪ́ ŋwá yinɪŋɪ́nɪŋɪ́
imónɪŋɪ́pɪ́ kirá manɪ́ mɪ́dɪ́mɪ́dánɪ́ wenɪ́ nɪ́nɪ́yɪ́
ŋwá yinɪŋɪ́pɪ́ tɪ́nɪ́ xɪ́xenɪ́ mimónɪnɪ́. Kirá aga
ŋwá yinɪŋɪ́ bá xómɪŋɪ́ xɪ́áyo tɪ́nɪ́ ɛŋɪ́ wíwɪ́yo
tɪ́nɪ́ dakwɪpaxɪ́pa xwɪ́yɪ́á oyápɪ́ ámayo wairɪ́rɪ́
nɪ́wirɪ́náná wigɪ́ xwioxɪ́yo íá nɪ́míárɪnɪrɪ́ ayá tɪ́nɪ́
dñj tɪ́nɪ́ kumɪ́xɪnɪŋe dakwiarɪŋɪ́rɪ́nɪ́. Pɪ́ pɪ́ áamá
dñj moro pɪ́ pɪ́ “Émɪnɪrɪ́ oemɪnɪ́.” wimónɪrɪ́
yarɪ́gɪ́ápɪ́ eyeyírómɪ́ yarɪ́ŋɪ́rɪ́nɪ́.

¹³ Amɪ́pɪ́ nɪ́nɪ́ Gorɪxo —Pɪ́ pɪ́ éwápɪ́ nánɪ́ranɪ́,
rɪ́wápɪ́ nánɪ́ranɪ́, yarɪ́ŋɪ́ imɪ́mɪ́ neaíáná “Ayɪ́ apɪ́
nánɪ́ e rɪ́árɪ́nɪ́. E éárɪ́nɪ́.” uranɪ́wáo, ayɪ́ orɪ́nɪ́.
Amɪ́pɪ́ nɪ́nɪ́ o imɪ́xɪŋɪ́yɪ́ xegɪ́ sɪŋwɪ́ anɪŋe dánɪ́ wí
pɪ́nɪ́ imónɪpaxɪ́ menɪ́nɪ́. Amɪ́pɪ́ nɪ́nɪ́ xegɪ́ sɪŋwɪ́yo
dánɪ́nɪŋɪ́ nɪ́parárɪ́máná sɪŋánɪ́ imónɪnɪ́.

*“Negɪ́ apaxɪ́pánɪŋɪ́ imónɪŋɪ́ xwéo Jisasorɪ́nɪ́.”
urɪ́ŋɪ́ nánɪ́rɪ́nɪ́.*

14 Nene apaxípaníñí imóníñí xwé wo —O ríxa anínamíni peyiño, ayí Goríxomi xewaxo Jisasoríni. Apaxípaníñí imóníñí xwé o tíñwaéne enagi nání woákíki nerane “Apimí dñí wíkwíronwíni.” rariñwápi xaiwí íá oxíraneyí.

15 Ayí rípi nání rariñíni. “Negí apaxípaníñí imóníñí xwé nene wé róníñí imóníñípiñí oyaneýíniñí neríná ení meání yaríñagwi níneaníríná wí dñí sipí míneaiaríniñí?” ríseaimónaríni? Oweoi, nene íwí oépoýíniñí neaímeaaríñípi o ení íwí oení wímeáagi aiwí wí íwí meño nání nene wí e wíaiwipaxí meníni. Sa “Samíñí nimóníni yaríñagwi níneaníríná ananí dñí sipí neaiaríñoríani?” wíaiwipaxíriñí.

16 Negí apaxípaníñí imóníñí xwé e imóníño enagi nání amípi samíñí neaimíxípxí imóníñípi wí neaímeáaná Goríxo —O ámayo ayá xwapí urímíxaríñoríni. O wá neawianíni ayá nearímíxíni oení wará saríwá mímárinípa nerane oyá siá íkwianwína tíñí e añwí éñíñí úwaníginí.

5

1 Apaxípaníñí imóníñí xwé wo wo nowaní íwí wígi áma yarígiápi nání Goríxoyá íráí oníne nání níwuriyiro aiwá peaxí utiro rídiyowá wíiro epíríá nání xí wígi imóníñí dání éñíñí níyoari urípeaaríñowaríni.

2 Awa ení wé róníñí imóníñípiñí oyaneýíniñí nero aí ení neáníro mímípxí wíagi nání wígi áma majíá nero xenwímíni kíni móníñí ananí awayini mímeyówá wípxowaríni.

³ Wé róniñf imóniñfipini oyaneñiniri nero aí enñf neániro mîximopaxí wiagífa nánf wigí áamá íwí yarigíápi nánf rîdiyowá wiirigíápa íwí wiwanîjowa yarigíápi nánf enî rîdiyowá minîpaxí mimónigíáwarini. Awa enî aga ninîpaxowarini.

⁴ Áamá wo xewanîjo wé íkwianjwíyo niñwîrîrîrî xífo xegí dîñfyo dánî rîpeánarîñfmanî. Oweoi, nowanî eníná Gorîxo xífo xegí dîñf tîni Erono api e oimóniri wéyo ía umîrîñfpa axîpi umîráná apaxîpánîñf imóniñf xwéowa imónarigíárinî.

⁵ Kiraiso enî xewanîjo seáyi e nîmíeyoániri apaxîpánîñf imóniñf xwé wonî oimónimîrîrî mîrîpeánîñfinigîni. Oweoi, Gorîxo omî seáyi e numíeyoari Bîkwíyo nîrîrîrî eánîñf rîpi urîñfinigîni, “Joxî gí íwoxi oimóniri simîxíárinî. Agwî ríná joxîñîñf semeáárinî.” nurîrî

⁶ Bîkwíyo ámi wí e nîrîrîrî eánîñf rîpi enî urîñfinigîni, “Apaxîpánîñf imóniñf Merikisedeko nimóniri enñf yapî joxî enî axîpi anîñf nánf e imónîrîxîni.” urîñf enagi nánf Kiraiso e imóniñfîrîni.

⁷ Xámi o áamá nimóniri xwíá tíyo niñwearíná “Áamá nîpîkianîro yarigíápi nánf wáyí ninîñginîrî ápo dîñf sîxî nîmîmopaxorîanî?” nîyaiwirî arîrá oninîrî ñwí piyí nîwîrîrîrî gwîní kíkíá tîni rîxîñf uráná xanomi aríá nîwirî píráñîñf yapenîjo enagi nánf omî xîxenî aríá winjorîni.

⁸ O Gorîxomi xewaxo aí rîñîñf xíomi nîwîmearî penfyo dánî re nîyaiwirî nijíá imóniñfîrîni, “Ápomî aríá nîwirî xîxenî neríná

apí e xixení rí rínímeaaríní?” E nīyāiwirí nījǎá nīmónirí

⁹ xano wimóniṅṅí nīpíní ríxa sīpearíṁṁí nīyārírí nání áamá xíomí pírí mīwíáí kǐ arǎá wíarígǎá gǐyǐ gǐyǐ níní anṅṅí mǐnǐ íníná nanṅíní ṅweapírǎa nání yeáyǐ uyimíxemeapaxo imónirí

¹⁰ Goríxo re rárṅṅí pǐ tǐnǐ xixení imónirí enṅíríní, “Xwé apaxǐpánṅṅí imóniṅṅí Merikisedeko imóniṅṅípa axǐpǐ imóniṅoríní.” rárṅṅí pǐ tǐnǐ xixení imónirí enṅíríní.

Jisasomí rǎwǐ umóṛíxínirí erírí wīṅṅí nániríní.

¹¹ “Nioní ‘Kiraiso nání níríríná Merikisedeko nání nírírínṅṅí apínṅṅí apínṅṅí imóníní.’ osearímíní.” nīmónirí aiwí arǎá iwayǐ pírógǎyǐné, seyǐné mǐkǐpǐ nání nījǎá imónipírí nání aríge searímíní?

¹² None ayá wí searéwapíyínwá enagwí nání xamṅṅíyǐné e dání wíyo nuréwapíyipaxǐ nīmóniríná ayǐ nanṅí imónimínirí enṅí aiwí seyǐné síní majímajǎá yarṅagǎa nání áamá wí ámí Kiraiso nání sírímṅṅí imóniṅṅípímí dání nīsearéwapíyipaxǐ imónígǎyǐnériní. Seyǐné aiwá nīpaxǐ mīmóní amṅṅíní narígǎyǐ yapí imóniṅoí.

¹³ Ayǐ rǐpǐ nání seararṅíní. Áamá aiwá nīpaxǐ mīmóní síní amṅṅí narígǎyǐ níní “Apí neríná wé róniṅpǐ yarṅoí.” rínṅṅí pǐ nání majǎá nero nání síní nǐáíwǐ pǐopia yapí imóniṅoí.

¹⁴ E nerí aí aiwáyǐ áamá ríxa ámínánṅṅí imónígǎyǐ narígǎriní. Áamá e imónígǎyǐ wigǐ dṅṅí tǐnǐ píránṅṅí éwapínarígǎa enagǐ nání nanṅí

imón+ñápirani, sipí imón+ñápirani, anani mí
óm+xarígfáy+rini.

6

¹⁻² Ayínáni, nene xwiyá Kiraiso nani
sirimiñí imón+ñápirani aníñí miní mirinpa
oyaneyi. Íníná ámi ámi xwiyá sirimiñí
imón+ñá rípi rípi nitiwayirori mirinpa
oyaneyi. Xwiyá negí íwí amípi néra nuríná
anínimixiniranane yaríñwápi aga ríwíminí
nimamopaxípirani, xwiyá Gorixomi aga dñí
niwíkwíropaxípirani, xwiyá igíá xixegíni
eánariñwápirani, Gorixo naní owimixiniri
wé seáyí e wikwiáraríñwápirani, áma
pegíáyí ámi wiápinimeapíríápirani, Gorixo
ámáyo mí ómómiximí nerí xwiyá umearáná
aníñí ñweapíríápirani, xwiyá api api ámi
nitiwayirori méwapínpa oyaneyi. Sa xwiyá
Gorixoyá áma aríá niwiríñápipimi dani yó
imónipaxípi éwapínani nani oxímeaaneyi.

³ Gorixo api xe oépoyniri siñwí níneanirínáyí,
anani yaníwini.

⁴ Ayí rípi nani “Xwiyá xami nitiwayirorane
éwapíníñwápi píní niwiárirane xwiyá yó
imónaníwá nani imón+ñápi oxímeaaneyi.”
searariñini. Áma Gorixo xewaníño nani
“E imón+ñorani?” oyaiwípoyniri ríxa wíá
wókímixiri áma aiwá gígfí neríná nijá awí
yaríñí imón+ñápi nani imónarígfápa axípiníñí
e nero añnamí dani Gorixo neaiapíñpi nani
nijá imóniro kwíyí oyápi áma wíyo tñí nawíní
wainiri

⁵ áamá aiwá awíí imóniñípi gígí neríiná “Nañí imóniñí.” yaiwiarígíápa xwíyá Gorixoyápi tñí ení eáníñí o yeáyí nñeayimixemearí neamenñweaníiná imóniñípi tñí axípi gígíñíñí neríiná “Nañí imóniñí.” yaiwiro néíasaná

⁶ dñí wíkwíroarígíápi ríwímini nñimamorínáyí, ayí Gorixomi xewaxomi ikayíwí oumearípoiñíñí ámi yoxáípámíñíñí yekwíroáraríñagíá nání ámi xwíyá kñimóníñíñíñí urípaxí imóniñípi bí meníñí.

⁷ Ayí rípi nání seararíñíñí. Xwíá iniá ámi ámi nearí aínáná áamá aiwá omíñí íwíá uríáyí nání aiwá nañí yaparíñípi, ayí Gorixo aiwá nañí oyapíñíñí xwíyá tñí píráñíñí imíxaríñípiñíñí.

⁸ E nerí aí xwíá iniá ámi ámi nearí naíníñí aiwí aiwá nañí mīyapí ará ení tñíñíñí kñsónáraríñípi, ayí ráñíñí imóniñípi enagí nání Gorixo ríxa nñramíxíminíñí nání imóníñí áríá yimíñíñí nání imóníñí enípiñíñí.

⁹ Dñí sñxí seayíñáyíñé, nioní mñxí e nñsearíñí aiwí “Seyíñé nioní mñxí searíápi mīyaríñoi.” nímónaríñí. “Óí Gorixo yeáyí seayimíxemeaníá nání imóniñíñíñíñí xídaríñoi.” nímónaríñí.

¹⁰ Ayí rípi nání seararíñíñí. Gorixo xixení mímóniñípi tñí mīyaríñoi enagí nání amípi seyíñé xíomi nñxídíroná ero áamá xegí imónígíáyo arírá wigíápi sñí nñwiríñíñí dñí sñwá réníñí winíro “Nene Gorixoxí dñí sñxí ríyíñwíñí.” sñwá éníñí winíro yarígíápi nání o wí aríá ikeamopaxí meníñí.

¹¹⁻¹² Seyíñé ríwí sñwíá nīyirí mé áamá ení neáníro Gorixomi dñí wíkwíróro “Xewaníñoi óí

oneaimoni.” yaiwiro yarigfáyo dání Gorixo símimanfyo dání “Nisiimfáriní.” urinfpí wímeaarinfyo ikaninf wiaxfdíprí nání seyíné wiyínéní wiyínéní amípí níní oneaímeaníní dínf ikwímoarigfápi seaímeanfe nání aninf minf ríwí niyuníro dínf níkwímóá úríxíní.

*“Gorixo rinfpimi dínf níkwímóá úríxíní.”
urinfnáníní.*

¹³⁻¹⁴ Eníná Gorixo Ebríamoyá símimanfyo dání Bíkwiyo níníní eáninf rípi uriníniginí, “Nioní píráninf simíxírí díxí ráráwéyo sayá wimíxírí nemfáriní.” uriníniginí. E síná wo arfá ene dáníninf nuríná áamá wo xfómí seáyí e múróníno arfá ene dání rípxí menagi nání xewaníno nání níníní uriníniginí.

¹⁵ Ayínání Ebríamo yómínf nimóníní “Gorixo níníní xegf dínf téní xe óf nimówiniginí.” níyaiwírí weninf nerí níhweanísáná enáná wímeaníniginí.

¹⁶ Áamá “Nepa neararíní.” oyaiwípoyíní nuríróná níymínf imóninf seáyí e wimóninf bímí dání urarigfáriní. Áamá xwíyá xímíxímí níno níníní xwíyá apf ráfípmí dání sanínaríní.

¹⁷ Ayínání Gorixo áamá xfo Ebríamomí símimanfyo dání urinfpí wímeanfáyí re oyaiwípoyíní, “Gorixo arfómí ‘Nanf e níseaimfáriní.’ urinfpí ámí ná ríwíyo aiwí xegf dínf níkinímóníní kíkíá epaxímaní.” oyaiwípoyíní sínáyo dáníninf níriná

xewaninjomí dání nírínírí e urínípi nání ámi sopíní wáriniginí.

¹⁸ Gorixo, yapí miripaxí imóninjo “Símímanjyo dání ríraríní.” urínípi síwiá imónipaxí menagi aiwí ámi síwiá mimónipaxí bí xewaninjomí dání uríníní enagi nání nene ananí ení síxí neámíxínírí nweanwiní. Nene —Gorixo yeáyí neaimíxíwiniginírí o tífáminí éf nurane símanwíyóníní yeáyí wuríninwaéneríní. Nene o neaiíná nání díní wikwímoarinwápi xáiwí íá xíraní nání ení síxí neámíxínírí nweanwiní.

¹⁹ Nene díní wikwímoarinwá apimí dání díní síkí kí nomíxínírane nweanwiní. Síkí kí oníníwá enagi nání aní rídiyowá yarígíwámí awawá nwfáwámí rapírapí epanjóárínínúmí íniríwámíníníní ananí páwíarinwáriní.

²⁰ Ínimí e Jisaso ríxa aníní íníná nání apaxípáníní imóníní xwé Merikisedeko imónínípa axípi nimónímáná nene arírá neainíná nání xámí níneameá páwíníriní.

7

Merikisedeko, apaxípáníní imóninjo nání uríní náníní.

¹ Merikisedeko —O mǎxí ináyí aní Seremiyí rínínípipimí umenweagoríní. Nwfá seáyí e imónínjoyá apaxípáníní imónínjoríní. O Ebíríamo mǎxí ináyí wáu wáu awamí xopírárí níyárimo weaparíná óf e órórí níníriná Goríxoyá díníyo dání naníní owímeanírí xwíyíá bí tíní naní wímíxínjoríní.

² Amípí Ebiríamo pikiomeáípi yaní wé wúkaú nimemáná bí miní wiño, ayí Merikisedeko oriní. Xegí yoí Merikisedekoyí riníñípi, ayí xámí negí aga pínéyo dání mîxí ináyí wé róníñí umeñweaaríñoyí raríñwápiriní. O Seremi dání mîxí ináyoyí riníñípi ení negí aga pínéyo dání mîxí ináyí áamá nîwayíróñíro ñweapírí nání wimîxaríñoyí raríñwápiriní.

³ Bîkwíyo dání xwíyá bí mîríníñagí nání o nání re rîpaxíríní, “O xano tîní xínáí tîní mayí erí xegí íwiáríawé ení mayí erí enjoríní. Sía xínáí xîríníyí mimónípa erí sía xó penáyi mimónípa erí enjoríní. Ayínání o niaíwí Goríxoyáóníñí imóníño enagí nání apaxípa aníñí miní imóníñjoríní.” rîpaxíríní.

⁴ Seáyí e Merikisedeko imóníñípi nání bí dîñí mópoyí. Negí aríó írínjo Ebiríamo amípí awíaxí imóníñí wí mîxí nerí pikiomeañíyí yaní wé wúkaú nîtimáná bí miní wiño ayí oríní.

⁵ Ripaioyá íwiáríawé apaxípáníñí imóníñíáwa Goríxoyá ñwí ikaxí riníñípi tîní xîxení nîxídíro nání wigí axíyí, ayí ení Ebiríamoyá íwiáríawéyí imóníñagí aiwí wigí amípí yaní wé wúkaú méfápi bí uráparíñí.

⁶ E nerí aí Merikisedeko, Ripaioyá íwiáríawéyí wo mimóníñagí aiwí Ebiríamo, Goríxo sîmímaníyo dání “E nîseaimíñí.” uríño nîpikiomearí yaní wé wúkaú méfápi bí Merikisedeko nurápirí omí naní bí owímeañí rîxwíyá bí tîní naní wimîxíñí.

⁷ Xwíyá rîpi áamá wí “Nepamání.” nîyaiwirí rîpaxípmání. Nanípi owímeañí xwíyá bí

tíni wimixariño, seáyi e wimóniñorini. Nanípi wímeáo, omi simañwíyóniñí ínimí wuríniñorini.

⁸ Ripaioyá íwiárfawéwa —Awa nipepírfá nání imónigfáwarini. Awa wigí axíyí yaní wé wúkaú méfápi bi nurápiróná ayí áamá nipepírfáwani uráparigfá aiwi Merikisedeko nurápiríná xfo nání Bikwíyo riníñípa aníñí ñweaño urápiñiniginí.

⁹⁻¹⁰ Ripi eni ripaxíriní, “Ebírfamo yaní xfo méfpi Merikisedeko tíni óf e órórí niniri miní wíáná Ripaio —Oyá íwiárfawé wigí wíníyí yaní wé wúkaú méfápi bi uráparigfáwami xiáworini. O eni siní xegí xiáwo Ebírfamoyá kímíñíyo ínñagi nání xiáwo Ebírfamo yaní nimerí Merikisedekomí wíípa éñíñí nerí miní winíñiginí.” ripaxíriní.

Apaxí xámíñípa siní e eñáná siñí imóníñí ámi bá nání uríñí nánirini.

¹¹ Eníná Goríxo ñwí ikaxí xfo rinípi Mosesomí miní niwiríná Ripaioyáyí apaxípáníñí imónipírfá nání ráriniginí. Apaxí Ripaioyáyí imónigfápá Goríxo apá e enfápi nání imóníwiniginirí rárinípi tíni ayí xixeni nero wé niroáriro siñwiríyí, apaxí ámi xegí bi imóníñí bá, Erono imóníñípáníñí marfái, Merikisedeko imóníñípáníñí imóníñí bá imónimínirí eñímaní.

¹² Apaxí Ripaioyáyí imóníñípa apáni mimóníñagi nání ámi bá imóníñíriní. Ayínáni ñwí ikaxí nírínirí eáníñí axípiní siní nimónipaxímaní. Ámi bi eni imónipaxíriní.

13 Áminá Jisaso, Gorixo e riñoyí Ripaioyáomani. Gwí wirími dánjorini. Xegí gwí arími dánj wo eníná ridiyowá eri apaxípaniñ imóniri yagímani.

14 Nijá re imóniñwini. Negí Áminá Jisaso Judaoyá gwírimí dani imóniñrini. Nwí ikaxí Gorixo riñ Moseso eanipi Judaoyáy wí apaxípaniñ imónipírfá nani niriñ meaninigini.

“Jisaso apaxí Merikisedeko imóniñpániñ imóniñrini.” uríñ naniñrini.

15 Apaxí xegí bi imóniñ bá, Merikisedeko imóniñpániñ nimónirínáyí, nioni re searíapi ríxa siñani wíá órironi, “Nwí ikaxí niriñri eaniñ axípiñ sini imónipaxímani. Ámi bi nimónipaxíriñi.” seararíapi ríxa siñani wíá órironi.

16 O apaxí Merikisedeko imóniñ apá nimóniríná nwí ikaxí re riñiñyo dani, “Ámá gwí arími dánjyírani, e imónigíáyírani, ayíni apaxípa imónipaxíriñi.” riñiñyo dani imóniñmani. Oweoi, o sa xegí eñ eaniñyo dani diñ maníñpaxí imóniñpi tíño enagi nani imóniñrini.

17 Bíkwiyo niriñri eaniñ rípi nioni searariñapi tíni xixeni enagi nani rariñini, “Joxi apaxípa Merikisedeko imóniñpa axípi e nimóniri aniñ íníná ñweárixini.” Gorixo e uriñpi nioni searariñapi tíni xixeni enagi nani rariñini.

18 Sekaxí xámi riñiñ wí eñ neániñ arirá neaipaxí imóniñ bi miriñariñagi nani Gorixo ríxa peá nimoriñiñrini.

19 Ayí ηwí ikaxí Moseso neaiapiηíþimi áamá nixíðiróná wé róniηí imónigfáyí mímónipaxí enagi nání rariηíni. E nerí aí Goríxo Kiraisomi negí apaxíþá wimixiηí enagi nání ðiηí nene ríxa agwi ríná wikwímoariηwáþi xámi ηwí ikaxí riηiηíþimi ikwímoagwáþimi seáyí e múróni. Apimi dánini nene Goríxo tíηí e aηwi éniηí upaxíri.

20-21 Goríxo Jisasomi apaxíþá niwimixiríná xewaníño nání sñá aríá eñe dániniηí niriñiri imixiñirini. Ripaioyáyí apaxíþá nimóniróná Goríxorani, áamá worani, xámi “Sñá romi dani rirariñini.” rariηwáþa muriniñaná imónagfáriní. E nerí aí nioni searariñáomi Goríxo Bikwíyo niriñiri eániηí ríþi uriñinigini, “Ámináoni ‘Joxi apaxíþá nimóniri aniηí íniñá ηweáirixini.’ niriñiná sñáyo dániniηí riríáoni ámi gí ðiηí tñi níkinimóniri wí wiaíkimíamani.” uriñinigini.

22 Ayínáni nene “Goríxo ‘E níseaiimfáriní.’ réroáriηí seáyí e imóniηí bi xixeni neaiiníáriní.” yaiwianíwá nání Jisaso negí ikiyíñí neaiáriñóniηí imónini.

23 Apaxíþá xámi imónigfáwa pearigfáwa enagi nání aniηí imónipaxí meni. Ayínáni obaxí nimóga wagfáriní.

24 E nerí aiwi Jisaso aniηí ηweaño enagi nání apaxíþá o imóniηíþi aniηí þirí tiηweañíþirini.

25 Ayínáni o áamá xíomi ðiηí niwíkwíroriñíyo dani Goríxo tíηí e aηwi éniηí úfáyí níni nání Goríxomi rixiηí wuríyíná nání aniηí ηweaño

enagí nání agwíraní, ná ríwíyoraní, aníñí yeáyí uyimíxemeapaxoríní.

²⁶ Apaxípaníñí imónígíá go go maríái, xwé imóníñí wo o imóníñípa nene nání xixení imóníní. Síyikwí bí múnípa erí xwíyíá bí uxekwímopaxí mimónípa erí piaxí weánipaxí imóníñí bí muxénípa erí enoríní. Íwí yarígíáyí yapí wayíá mimónípa nerí aga xegí bí imóníñoríní. Goríxoyá díní tíní anínamí seáyí ríwámíní peyíñoríní.

²⁷ Apaxípa xámi seáyí e imónígíáwa sía ayí ayo Goríxo wiwaníñowa wigí íwí yarígíápi yokwarímí oneaiiníro xámi rídiyowá níyarímáná ríwíyo dání íwí wigí áamá yarígíápi nání rídiyowá wíiarígíápa Jisaso axípi e wí epaxomaní. Xewaníño íwí bí menjo enagí nání á máyo yeáyí uyimíxemeámíní níní nawínání rídiyowáníñí wíiníñí enagí nání wí e epaxomaní.

²⁸ Ayí rípi nání “Apaxípaníñí imónígíá go go maríái, xwé imóníñí wo o imóníñípa nene nání xixení imóníní.” seararíñíní. Ámá ñwí ikaxí ríníñípímí dání apaxípa oimónípoiñíní rípeáíáwa wé róníñípiñí oyaneyíníro nero aí ení neáníro mímíxímopaxí wigíáwaríní. E nerí aí xewaxo axípi e éníñí imóníñomaní. Goríxo, Mosesomí ñwí ikaxípi nurímáná xegí xewaxo apaxí amípi nípiñí aníñíní nání sípearímí yárfwínígíní imóníñípa imóníwínígíní xewaníño nání sínáyo dáníñí níñíní urípeañíñí.

Nene nánì anínamì dání apaxípaníñí imóníñí xwéo nánirínì.

¹ Xwiyá nionì repiyí néra úa kumìxinayinípi, ayí rípirínì. Negí apaxí xwé imóníñípa xixenì nepa seáyí e imónínì. O ríxa anínamínì Nwá aga seáyí e wiárí imóníñoyá siá íkwianwína tíñí e nánì nìpeyirì o tínì xixenì nimónirì nánì oyá wé náúmínì éf ñweanì.

² O apaxípa ámánì nimóniríná yarígíapa axípi nerì sená aní míkí ikiníwámì dánì —Iwá áamá wo ríkáríñiwámanì. Sa Goríxo ríkáríñiwárínì. Iwámì dánì yaríñorínì.

³ Apaxípaníñí imónígíá xwé wo wo nowanì Goríxo wígí áamá nánì yayí owinírì rídiyowá wiíro peaxí utiro epíríá nánì rípeánígíá enagi nánì Jisaso enì apaxípaníñí imóníñí xwé wo enagi nánì áamá xegí imónígíáyo nánì rídiyowá bí mīwiipa epaxí mimóníñírinì. O enì áamá nínì nánì rídiyowá bí wiíñírinì.

⁴ Áamá xwáa tíyo dání apaxípaníñí imónígíáwa ñwí ikaxí ríníñípimì nìxídiro rídiyowá wiíro aiwá peaxí utiro yarígíá enagi nánì o sínì xwáa tíyo nìñwearì sñwíríyí, apaxípaníñí imóníñí wo imónímínirì enímanì.

⁵ Apaxípa xwáa tíyo imónígíáwa míkí Kiraiso anínamì dánì enípi mīyarígíáwarínì. Wígí xwáa tíyo dánì neróná yarígíápi sa onapámígíníñí Kiraiso anínamì yaríñípi náníníñí yarígíá enagi nánì raríñínì. Moseso Goríxo nánì sená aní xwáa tíyo ríkárímínirì yaríná o píráníñí erírì nìwirì re uríñípi nionì seararíñápimì sopíñí nìwarínì, “Joxí sená aní riwáníñí xopaikígí

oríkáriminiríná díwí mĩnĩpimi dání siwá sinápi xixeni nixídirí ríkáfirixini.” Gorixo Mosesomi e urĩnĩpi nionĩ seararĩnĩpi tĩnĩ xixeni imónĩnagĩ nání “Apaxípa xwíá tĩyo dání imónĩgíáwa sa Kiraiso anĩnamĩ dání yarĩnĩpi nání onapámĩgĩnĩnĩ yarĩnĩ.” yaiwinwini.

⁶ E neri aí agwĩ ríná Gorixo Jisaso apaxípanĩnĩ wo nimónĩrĩ e niĩwinĩgĩnĩrĩ urĩpeanĩpi apaxípa xwíá tĩyo nĩweagíáwa e éfirixinĩrĩ urĩpeanĩpimi seáyĩ e múrónĩnagĩ nání o yarĩnĩpi enĩ seáyĩ e wimónĩnĩ. Agwĩ ríná xwĩyíá Gorixo ríwĩyo réroarĩnĩpi —Api Jisaso neainĩpimi dánínĩ imónĩpaxĩ enĩpirĩnĩ. Api enĩ xámĩ réroaragĩpimi seáyĩ e múrónĩnĩ. Ayĩ ripĩ nánírĩnĩ. Ríwĩyo símĩmanĩyo dání “Nanĩ e e nĩseaiimfárinĩ.” réroarĩnĩpi, ayĩ xámĩ Mosesomi nĩwĩ ikaxĩ nurĩríná símĩmanĩyo dání “Seyíné píranĩnĩ nĩnixídiróná e e nĩseaiimfárinĩ.” réroaragĩpimi seáyĩ e múrónĩnĩ.

⁷ Xwĩyíá xámĩ Gorixo Mosesomi nurĩríná réroarĩnĩpimi dání o “Gĩ áamá nĩwĩ ikaxĩ apimi nĩnixídiróná píranĩnĩ imónĩfirixini.” wimónĩnĩpi tĩnĩ xixeni nimónĩro sinĩwirĩyĩ, ámĩ ríwĩyo bĩ réroarĩminĩrĩ enĩmanĩ.

⁸ Gorixo áamá ayo ayairĩrĩ winĩ enagĩ nání nene enĩ re yaiwipaxĩrĩnĩ, “Xwĩyíá xó xámĩ re nĩrĩrĩ réroaragĩ, ‘Gĩ áamáyĩ nĩwĩ ikaxĩpimi nĩnixídiróná píranĩnĩ e imónĩfirixini.’ réroaragĩpi xó wimónĩnĩpi tĩnĩ xixeni imónĩnĩmanĩ.” yaiwipaxĩrĩnĩ. Ayínání Bĩkwĩyo dání re nĩrĩnĩrĩ eánínĩ, “Ámĩnáoni re seararĩnĩnĩ, ‘Aríá époyĩ. Gorixonĩ gĩ áamá Isirerĩyĩ tĩnĩ Judayĩ tĩnĩ nání

xwiyá “Nioni e e niseaiimfáriní.” siñf bi réroárimfá nání anwi eriní.

⁹ Nioni wigf íwiáfawéyo áamá niaíwí mímeyówáf níméra warigfápa Isipiyf aníyo dání níméra nurfná xwiyá réroáragápi apfníñf imóníñfpi nání mīraríñfíní. Ayf nioni sīnīñfná réroáfá apimí xixení mīxídaríñagfá nīwīnīrī nání nioni ení xixení peá numorí ríwí umonānigíní.’

¹⁰ Ámináoní re raríñfíní, ‘Xwiyá ríwéná “Gf Isireríyo e e nīwiimfáriní.” réroárimfápi, ayf rīpīríní. Gf ŋwí ikaxf rīnīñfpi wigf xwioxíyo aumaúmí wiárīrī ŋwirárīrī nīyárimáná nioni ayíyá Ŋwíáoní imónímfáriní. Ayf ení áamá nioniyá imónípfárfáriní.

¹¹ Nioni aumaúmí e wiáraná wigf imónígfáyf wí nīwiápfnīmearo wigf wíníyo nuréwapíyiro “Goríxo nání nījáf imónípoyí.” urīpfáfá meníní. Áamá nfní sīyikwfníñf imónígfáyfrání, xwérīxaraní, nfní nioni nání rīxa nījáf imónígfáyf imónípfáfá enāgí nání wí e urīpfáfámaní.

¹² Ayf rīpí nánīríní. Nioni ayá urīmīxīrī wigf íwí yarigfápi yokwarímf nīwiirfná dīñf peá morí emfá enāgí nání raríñfíní.’ Bīkwíyo e nīrīnīrī eáníní.

¹³ Goríxo xwiyá siñf réroárinfpi nīrīrfná xāmīñfpi írīkwfníñf imīxamonīnigíní. Amīpí írīkwfníñf imīxamónaríñfpi rīxa níkeamóga waríñagí nání apaxf mé anīnaríñfíní.

Apaxípa xwé imónigíáwa Gorixo nání nanwíní rídiyowá yarigíá nániríní.

¹ Xwíyíá Gorixo xámi réroárinípi nuriríná xegí áamá nĩbíro xíomí yayí numeróná “Nene e nĩwiiríná xíó wimónarinípi ríá yarínwíní?” nĩyaiwiro epíríá nání wiékwíkwíyirí xíó nání aní nĩwíá xwíá tíyo imóniníwá nání wiékwíkwíyirí eníniginí.

² Aní nĩwíá iwá, ayí seníá aní ríkáriníníwáriní. Awawá óf e ikwíroníníwámi uyíwí obaxí nĩkĩkíroáriga unáná mĩxároarigíápi tĩnĩ aiwá ikwianwí Gorixo nání peaxí tarigíána tĩnĩ bisíkeríá Gorixo nání peaxí tayarigíápi tĩnĩ awámi wenériní. Awá yoí awawá nĩwíáwáyí rarigíáwáriní.

³ Rapírapí áwíní e epanjóáriníníjumi íniríwámi dání awawá ámi wá ikwíroníní. Awá xegí yoí awawá nĩwíá seáyí e imóniníwáyí rarigíáwáriní.

⁴ Awawá ná ínĩmĩ ikwíroníníwámi Gorixomĩ díní naní oweanírí ríá ikeááripíríá nání síná gorí tĩnĩ imĩxinínípi tĩnĩ bokisí xwíyíá Gorixo réroárinípi nání imĩxiníníwá tĩnĩ apí awawá awámi e wení. Bokisí awá nimĩximáná síná gorí tĩnĩ yopírĩmí yáriníníwáriní. Bokisí awámi ínĩmĩ xwáríá sĩxí síná gorí tĩnĩ imĩxiníníwámi ínĩmĩ aiwá yoí maná ríninípi tĩnĩ eraní Eronoyá wiríní eániníwá tĩnĩ síná piará Gorixo nĩwí ikaxí urínípi eáninína tĩnĩ bokisí awá ayí apí apí íníníwáriní.

⁵ Awá “Seáyí e Gorixo imóninípi, ayí apíríani?” oyaiwípoynírí xopaikígí anínají íwí mĩdání wúkaú wú mĩdání wúkaú wú oníníwau seáyí e

ñwirárinñíwáriní. Awaú ñweagíe íniríwáminí Goríxo yokwarímí oneaiinirí ragí wíwíá eaárayarígíeriní. Apí apí nání repíyí ñiseaiéra urí píraníñí áwaní “Apí, ayí apí nání imóniní. Apí nání imóniní.” ñiseara urí epaxíná rínamaní.

⁶ Amípí apí apí ríxa e ñiyárimáná apaxípa imónígíáwa awawá óf e ikwíroníñíwáminí Goríxo yayí oneainirí yarígíapí epíríá nání íníná páwiayaríñagíá aiwí

⁷ awawá ná ínimi ikwíroníñíwáminí apaxípa xwéo, oniní xwiogwí o omí ná biní páwiaríñíriní. Nípáwiríná anípáo páwiaríñímaní. fwí xío tíní xegí áamá tíní maiwí nero yarígíapí Goríxo yokwarímí oneaiinirí ragí nañwí rídiyowá éfípiyá bí ñimeáminí páwiaríñíriní.

⁸ Apimí dání kwíyí Goríxoyápi síwá réníñí neaiaríní. Awawá óf e ikwíroníñíwáminí apaxípa imónígíáwa opáwípoyinirí nání ikwíroníñáná óf nene añínamí páwianíwá nání imóníñíyi síní síñání mimóniní.

⁹ Awáminí dání yagíapí Kiraiso agwí ríná enípi nání neaíwapíyaríñíriní. Awáminí dání Goríxo nene nání yayí owininirí nání imóníñípi neróná rídiyowá wíro peaxí tiro yaríñagíá aí áamá e wííáyí dñí wíá ñiwóníro re yaiwinípaxí meniní, “Apaxípa imónígíáwa rídiyowá e nííáyo dání Goríxo ríxa yokwarímí níí enagí nání oyá síñwíyo dání ríxa wé róníñí imóníñáoníríani?” yaiwinípaxí meniní.

¹⁰ Ayí rípi náníriní. “Rídiyowá neróná e éfírixiní. E éfírixiní.” ríníñípi sa “Aiwá

níro iniǵí níro igáá xixegíni eániro éríxini.” ríniñí imóniñípi enagi nani e yaiwipaxímani. E e ríniñí api “Apimi dani áamá xwioxí naní imónipaxírini.” míriniñípirini. Api, ayí xó amípi síñí imíxínié nani wíekwíkwíyiniñípi enagi nani rariniñí.

Kiraiso xewaníño rídiyowániñí wiiniñí nánirini.

¹¹ E nerí aí Kiraiso amípi naní neaímeaariniñípi nani apaxípa xwé wo nimóniríná senáa aní xwáa tíyo ríkariniñiwami mípawí anínamí páwiniñigini. E nípawiríná senáa aní wé roárinirí aga seáyí e imónirí eníniñí wíwami páwiniñigini. Iwá áamá ríkarígiwámani. Xwáa tíyo dániwámani. Anínamí ríkariniñiwáriní.

¹² Nípawiríná memé rídiyowá épiyá ragíraní, burímakaú miá rídiyowá épiyá ragíraní, nimeami aga ñwáa imóniñe mípawí xewaníño rídiyowániñí ninimáná xegí ragí nimeami nawínani páwiniñigini. Ayínani aníñí íníná ñweaníwá nani yeáyí neayimíxemeanorini.

¹³ Áamá Goríxoyá síñwíyo dani xwíríá winiñánáyí apaxípa imónigíáwa memé ragí tñí burímakaú oxíyí ragí tñí burímakaú sipíkí ríá níí kíkínaxíá tñí apiaú api wé tñí nimeayirí wíwíá níroa úaná áamá xwíríá iniǵápi Goríxoyá síñwíyo dani naní imónaríǵá enagi nani

¹⁴ ragí Kiraisoyá —O síyikwí bí míníño aí kwíyí níyimiñí imóniñípi arírá wiaríná xewaníño rídiyowániñí iniñorini. Oyá ragí punípi anípaxí negí xwioxíyo igáaniñí neaeámoariniñí. Amípi nene aníniimíxínani

nánì yariṅwápi igfánìṅf neaeámoarìṅf enṅagì nánì dìnṅf wfá nìneaónìrì “fíwí éwápi nánì sìnì ayá mìnèadunìṅf.” yaiwiarìṅwárìṅf. Nwíá anìṅf sìṅf imónìṅo wimónarìṅfpi éfrixìnìrì igfánìṅf neaeámoarìṅfìrìṅf.

“O péfipimì dání xwíyá síṅf réroárìṅfpi mírogwí rixánìṅf wiárìmónìṅfìrìṅf.” urìṅf nánìrìṅf.

¹⁵ Kiraiso nìperfáná xegí ragí púpìpimì dání áamá xwíyá Gorìxo xámi réroárìṅfpiṅf pírí wiaíkgífáyo gwínìṅf nìroayírorì nánì xwíyá síṅf réroárìṅfpiṅf nánì wáwuṅf imónìṅorìṅf. Áamá Gorìxo nioniyá imónífrixìnìrì wéyo íá wumìrìṅfyo amípí xfo wigí símìmanfyo dání “Nìseaiimfárìṅf.” nurìrì réroárìṅfpiṅf xixenì wímearì anìṅf íníná imónìrì enfá nánì wigí wáwuṅo imónìṅfìrìṅf.

¹⁶ Xwíyá Gorìxo réroárìṅfpiṅf, ayí áamá sìnì nìṅwearfáná “Nionì péáná amípí nioniyá áamá ayíṅf meáfrixìnì.” nìrìrì payí eaárìṅfínánìṅf imónìṅf. Payí xano nìrìrì tìṅfpi xegí niaíwí nìxídiro amípí meaanìro nerfáná xámi áamá nínì nìjía nimónìro “Xano rìxa iyí rìpéinìgìnì?” yai-wiárìṅfáná e meapaxfìrìṅf.

¹⁷ Payí ana eaárìṅo sìnì mìpepa nerfáná payí ana sìnì surfámána imónarìṅfìrìṅf. Ayí rìpi nánìrìṅf. Payí ana nearì tìṅo sìnì sìṅf ṅweañáná rìxa xfo rìṅfpi mírogwí rixánìṅf nìwiárìmónìpaxí mimónìṅf. Xfo rìxa nìperfáná xixenì nìwiárìmónìpaxí imónìṅf. Payí ana xiáwo nìperìṅfpiṅf dání rixánìṅf wiárìmónarìṅfna imónarìṅfpa xwíyá Gorìxo réroárìṅfpiṅf enì

ragí púþpimi dáni rixániŋí wiárímónariŋíþi imónariŋíriní.

18 Naŋwí bî mîþþkipa nero siŋwiriýí, xwiýfá Gorixo xámi réroáriŋíþi rixá winiŋí niwiárímónimîniŋí enþmanî. Ayínáni api aí naŋwí þikíáná ragí puŋþpimi dáni wiárímóniŋinigiŋí.

19 Ayí riþi searariŋinî. Xámi Moseso sekaxí ŋwí ikaxí eániŋíþimi dáni rinŋíþi niþinî xegí Isireriyo nura núþsáná burímákau miá tîni memé tîni apiaú riðiyowá éþiyá ragí tîni iniigí tîni nîmeámáná ará íwí xisopýi rinŋíþi nîmeari sipisipí íá ayfá riŋíþi bî tîni nawíni gwí nîkíríwímáná igfá neari Bikwíþimi wíwifá eari áamá niyonî wíwifá eari nerfna

20 re uriŋinigiŋí, “Ragí riþimi dáni xwiýfá Gorixo ‘Seyfne api e xíðfírixinî.’ nîneariri réroáriþi rixa rixániŋí wiárímónarinî.” uriŋinigiŋí.

21 Axíþi e senfá aŋí ríkárinŋiwámi ragí tîni wíwifá rori sixí amíþi ínîmi wenfyo wíwifá rori eninigiŋí.

22 Ayínáni ragí wíwifá niroa nurŋíþimi dáni amíþi ayá wí ŋwí ikaxí rinŋíþi tîni xixeni igfá eámóniŋíþinŋí imónariŋírinî. Riðiyowá nerî ragí mîpupa nerfnaýí, Gorixo íwí áamá egfáþi wí yokwarimí wiariŋímanî.

“Kiraiso niþerŋíþimi dání íwí nene yarŋwáþi ritfýarŋírinî.” uriŋí nánirîni.

23 Senfá aŋí ríkárinŋiwáranî, sixí amíþi iwámi ínîmi wenþþiranî, api niþinî —Ayí mfkí aŋfnami wenþþi tîni ramixŋá imóniŋíþirîni.

Api nîpîni rîdiyowá Moseso nerî ragí wîwîfá nîróa úfîpîmî dâni igfá eámónîñfîpîniñfî imónîpaxí enagi aí mfkí anînamî wenîpî rîdiyowá éf seáyî e imónîñfîpîmî dâniñî igfá eámónîñfîpîniñfî imónîpaxîrîni.

24 Kiraiso awawá ñwíá imónîñfî áamá ikwîrogfá wámi —Awá mfkíwámanî. Sa mfkí imónîñfîwámi dâni ramîxîñáwârîni. Kiraiso awámi mîpáwîñîniñî. Anînamî mfkí imónîñfîwámiñî nîpáwîrî nene nânî arîrá owîmîniñî Gorîxoyá sîmîmanî e ñweanî.

25 O xwiogwí ayí ayo apaxîpânîñfî imónîgíá xwéowa wîwanîñowayá ragí maríáî, ragí rîdiyowá éfápiyá nîmeámi awawá ñwíáwámi páwîyarîgíápa ámi ámi nîwanîñonî rîdiyowá owînayîmîniñî e nîpáwîrî mîñweanîni.

26 Apaxîpânîñfî imónîgíá xwéowa rîdiyowá yayarîgíápa rîdiyowá owînayayîmîniñî nerî sîñwîrîyí, Gorîxo xwíarî tîni anîna tîni imîxîñe dâni ámi ámi nîpáwîayîrîná rîniñfî nîwînayîpaxí imónîmîniñî enîrîni. E nerî aí rîná sîá yoparîyí tîñîná ná bîni rîdiyowánîñfî nîwîniñîñfîpîmî dâni íwí áamá yarîgíápi rîtî owîimîniñî xwíá tîyo nânî bîñîniñîni.

27-28 Áamá nîni anîñfî sîñfî ñweapaxí mimónî ná bîni nîpémáná enáná Gorîxo mí ómómîxîmî wîñárîni. Ná bîni pearîgíápa Kiraiso enî áamá nîni íwí yarîgíápi yokwarîmî owîimîniñî axîpi ná bîni rîdiyowánîñfî nîwîniñî penîniñî. Ríwéná ámi bî nîbîrîná áamá íwí yarîgíápi yokwarîmî owîimîniñî nânî mîbî áamá xóo nânî sîmî nîxeadîpénîro xwayí nanîñî ñweagíáyo anîñfî

yeáyí uyimixemeaárĩmĩnĩrĩ bĩnĩárĩnĩ.

10

“Rĩdiyowá xwíá tĩyo dání yarĩgĩáyo dání yokwarĩmĩ wĩ seaiipaxĩ menĩnĩ.” urĩnĩ nánĩrĩnĩ.

¹ Nwĩ ikaxĩ nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩpĩ, ayĩ nepa Gorĩxo sĩmĩmanĩyo dánínĩnĩ “Nanĩ e e nĩseaiimĩárĩnĩ.” urĩnĩpĩ tĩnĩ xĩxenĩ mĩkĩ ayo mimónĩ mĩkĩ apĩ nánĩ sa onapámĩgĩnĩnĩ inarĩnĩpĩ imónĩnĩ. Sa e imónĩnĩ enagĩ nánĩ xwiogwĩ ayĩ ayo onapámĩgĩ inarĩnĩ rĩnĩnĩpĩmĩ nĩxĩdĩróná rĩdiyowá axĩnĩ yayarĩgĩápĩmĩ dání áamá “Gorĩxo tĩnĩ e anwĩ énnĩnĩ ounĩnĩ.” yaiwĩáayĩ wé roárĩnĩgĩáayĩ imónĩpaxĩ wĩ menĩnĩ.

² Rĩdiyowá yayarĩgĩápĩmĩ dání nepa xwioxĩ igĩánĩnĩ eámónĩgĩáayĩ nimónĩro sĩnĩwĩrĩyĩ, dĩnĩ wĩá nĩwónĩmáná sĩnĩ “Íwĩ éápĩmĩ dání sĩnĩ ayá nĩdunĩnĩonĩrĩfĩnĩ?” yaiwinĩpaxĩ wĩ menĩagĩfĩ nánĩ áamĩ rĩdiyowá bĩ mepaxĩ imónĩnĩro egĩárĩnĩ. Rĩxa pĩnĩ wĩáranĩro egĩárĩnĩ.

³ E nerĩ aĩ rĩdiyowá xwiogwĩ ayĩ ayo yayarĩgĩápĩmĩ dání wigĩ íwĩ yarĩgĩápĩ nánĩ dĩnĩ wimoarĩnĩrĩnĩ.

⁴ Ayĩ rĩpĩ nánĩrĩnĩ. Burĩmákaú oxĩranĩ, memérĩnĩ, rĩdiyowá éfĩpiyá ragĩyo dání íwĩ yarĩgĩápĩ yokwarĩmĩ wiipaxĩ wĩ menĩnĩ.

⁵ Ayĩnánĩ Kiraiso xwíá rĩrĩmĩ nánĩ weapĩmĩfĩnĩrĩ nimónĩrĩnĩ Bĩkwĩyo nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ rĩpĩ xanomĩ re urĩnĩnĩgĩnĩ, “Joxĩ ‘Ámá aiwá peaxĩ tĩro nanwĩ nĩpĩkiro rĩdiyowá ero oépoi.’ mĩsimónĩpa nerĩ aĩ nionĩ nánĩ áamá wará bĩ nimĩxĩyĩnĩrĩnĩ.

⁶ Gorìxoxìni, joxì áamá rìdiyowá neríná Gorìxo negí yarìṅwápi nánì yayí owinìrì bì mìní nonì ríá ikeáárarígíápi nánì yayí m̀sinìpa erì rìdiyowá íwí yarìṅwápi Gorìxo yokwarìmí oneaiinìrì yarìgíápi nánì yayí m̀sinìpa erì yarìṅoxìrìni.

⁷ Ayínánì nionì nánì Bìkwí xopìniṅínamì dání rìniṅípi t́nì xìxenì re rìrìṅanigìni, ‘Gorìxoxìni, joxì simónarìṅípinì oemìni rìxa riwonì b́ini.’ rìrìṅanigìni.” urìṅnigìni.

⁸ Kiraiso re nurìmáná, “Gorìxoxìni, joxì áamá aiwá peaxí otípoyìni m̀simónìpa erì nanwí nìpìkiro rìdiyowá oépoyìni m̀simónìpa erì áamá rìdiyowá neríná Gorìxo yayí owinìrì bì mìní nonì ríá ikeáárarígíápi nánì m̀simónìpa erì rìdiyowá wigí íwí yarìgíápi Gorìxo yokwarìmí oneaiinìrì yarìgíápi nánì m̀simónìpa erì yarìṅni. Apì nìpìni yarìṅagíá aí joxì yayí wí m̀sinarìni.” Kiraiso áamá rìdiyowá apì apì ṅwí ikaxí nìrìni eánìṅípimì rìniṅípi t́nì xìxenì yarìṅagíá aiwí Gorìxomì xwíyíá apì e nurìmáná

⁹ re urìṅnigìni, “Joxì simónarìṅípinì oemìni b́áoni riwonìrìni.” E urìṅí enagi nánì o rìdiyowá amìpí nìpìni áamá xámì néra wagíápinì síwíá imìxìrì xewaxo rìdiyowá iníṅpìni seáyì e ikwíkwìṅnigìni.

¹⁰ Jisasi Kiraiso xano e éwìṅnigìni wimónarìṅípi nìxídi rì xewanìṅo nawínánì rìdiyowánìṅí inìṅípinì dání ámaéne Gorìxo áamá xwìoxí igíánìṅí eámónìgíáyí imóní rìxìni wimónarìṅípi imónìṅwárìni.

“Kiraiso ridiyowániní seaiinínipimi dáni yokwarimí seaiipaxíriní.” uríní nániríní.

¹¹ Apaxípaníní imónigíá nowaní sáá ayí ayo aní ridiyowá yarigíiwámi éf nírómáná wigí yarigíápi neróná ridiyowá áamá íwí yarigíápi wí yokwarimí wiipaxí mimónínipini ámi ámi yayarigíá aí

¹² Kiraiso axípi e miyaríniní. O íwí yarínwápi yokwarimí neaiimínirí nání ridiyowáníní niníríná nawínání íwí yarínwápi aníní xwapírá eaáríná imónínípi nemáná nipeyirí ámi Gorixo tíní xixení nimónirí oyá wé náúminí éf nweaníniginí.

¹³ E éf nínweari xano áamá omí símí tíní wiarigíáyo xopírará níwiirí ayo síkwí wikwiáríná nání wimíxíyiníe nání xwayí nanirí nweani.

¹⁴ Ayí rípi nání raríniní. O ridiyowá ná biní niníríníipimi dání áamá Gorixo xwioxí igíáníní eámónigíáyí imóníírixínirí wimónaríníyí aníní e imónípríá nání wé roáríníriní.

¹⁵ “O xwioxí igíáníní eámónaníwá nání sípearimí yáriníriní.” seararínápi kwíyí Gorixoyápi ení Bíkwyóo nírínirí eáníníipimi dání axípi nírírí sopíní waríní. Bíkwyóo nírínirí eáníní rípi nírínímáná,

¹⁶ “Ámináoní re raríniní, ‘Xwíyáá ríwéná “Gí imónigíáyo e e níwiimíáriní.” réroárimíápi, ayí rípiríní. Gí nwí ikaxí wigí xwioxíyo aumaúmí wíárirí nwírárirí emíáriní.’” nírínímáná

¹⁷ ámi re ríníniginí, “ ‘Wigí íwí egíápi nání tíní ríkikíró egíápi nání tíní ámi wí díní

nininíámaní.’ Ámináoní e raríníni.” E rinínagí nání “Kwíyípi ení Bíkwyó níníní eánínípmí dání axípi nínearí sopíní waríní.” seararíníni.

¹⁸ Íwí apí Goríxo ríxa yokwarímí neaiíní enagí nání síní xío yokwarímí oneaiíní nání ámí rídíyowá epaxí meníní.

“Wará saríwá mímáriní Goríxo t́ámíní úwanígíní.” uríní náníníni.

¹⁹ Ayínání gí níríxímeáyíné, Jisaso níperíná xegí ragí puníyo dání nene wará saríwá mímáriní ananí Goríxo t́íní e awawá ñwá seáyí e imóníníwámí páwipaxene imóníníwíní.

²⁰ O óf síní imóníníyí nene nání níneaimoiríná rapírapí áwíní e epanjóáríníjú míneapíropa nerí Goríxo t́ámíní ananí opáwípoyíní nání érowiápíní xewaníjo rídíyowání iníníyo dání óf síní díní níyímíní imónáníwá náníyí neaimoirí

²¹ apaxí ámá Goríxoyá imóníníwaéne nání seáyí e imóníní bá imóníní enagí nání

²² nene nepání nimónímí Goríxo t́ámíní anwí éíní úwanígíní. Wará saríwá mímáriní díní wíkwírorane “Newanínene íwí éwápímí dání ayá neadunínenerfání?” yaiwinarínwápi Jisaso xegí ragí wíwíá nearonípmí dání xwioxí ígí eámóníníwaéne imónírane iníígí wíá óríroní t́íní ígí eáfí yapí imónírane nerínípmí dání o t́ámíní anwí éíní úwanígíní.

²³ Símmáníyo dáníníní “E e níseaiimíáriní.” nearíjo, o nene díní unwíráripaxo enagí nání wé íá míxeánanírane mé waropárfí nerane “O

neariŋɣipimi diŋɣ wikwɣmoariŋwini.” rariŋwápi eni sini xaiwɣ íá oxiraneɣi.

24 “Arige nerane xixe diŋɣ sipi inirane arirá inirane yanɣwárɣani?” niyaiwirane e yanti nani eni diŋɣ omoaneyi.

25 Ámá wí yarigíápa nene Gorixomi yayɣ umeanirane awí eánariŋwápi rɣwɣmini mimamó xixe enɣ sixɣ neámixinirane sía xfo mí ómómiximɣ neainɣayi aŋwi e nimóga barinagɣ niwɣniranéná ámi ayá wí niga úwanigini.

“Gorixomi xewaxo peayɣ niwianiranénáyɣ, pirɣ neamamonɣarinɣ.” urinɣ naniɣrini.

26 Ayɣ rɣpi nani searariŋini. Nene “Xwiɣá nepaxinɣ imóninɣpi, ayɣ apirɣani?” rixa e niyaiwimáná aí sini arɣkí “Ámi ɣwɣ oyaneyi.” niyaiwirane e neranénáyɣ, ɣwɣ api yokwarimɣ neaiinɣa nani rɣdiɣowá ámi gɣmini gɣpi inipaxirini?

27 Oweoi, arɣkí e neranénáyɣ, pípi epaxɣ marɣái, sa Gorixo xamɣŋo pirɣ neamamonɣápi nani minɣ yɣwɣ ninirane ɣwearane áamá xfo tɣni nawini mimónɣ sɣmɣ tɣni wiarigíáyo ría rɣmimeninɣwɣ eánariŋɣpi ninɣápi nani minɣ yɣwɣ niriirane ɣwearane epaxirini.

28 Ámá go go ɣwɣ ikaxɣ Moseso eanɣpimi pirɣ wiaikíáná áamá siŋwɣ winarogíáyɣ waú worani, waúrani, áwanɣ ránáyɣ, ayá mirimixɣ sa pikiarigíarinɣ.

29 Ayinani áamá niaíwɣ Gorixoyáomi peayɣ wianiro o niperi xegɣ ragɣ punɣpi —Apimi dani xwiɣá Gorixo “E e niseaiimɣarinɣ.”

réroárinjipi rixárinjé wiárimóníagi xwioxí igfáninjé eámónárinjwápi apirini. Xegí ragí punjé api “Píríani?” niyaiwiro ráfninjé imoro kwiyí wá neawianarinjipimi ikayíwí umeariro yarigfáyí, áamá sa e yarigfáyí nání seyíné dínjé píoi seaimónariní? “Pírí aga ríá ténjé Goríxo umamonfápi níwímeafíná aga xixeni ayo wímeanfáriní.” mīseaimónipa rení?

³⁰ Xwiyíá rípi, “Níwaninjoni pírf numamori enjé meámfáriní.” rírí ámi xwiyíá rípi, “Ámínáoni gí ámayo eyeyírómf emfáriní.” rírí eno, ayí ná woní Goríxo enagi nání nene dínjé e yaiwipaxfíní.

³¹ Nwíá dínjé aninjé imóninjipi ténjo pírf neamamómínírí nání íá neaxéaná ayí nene mīnjé yíwí íripaxí imóninjagi nání rarínjini.

“Sípí seaikárarigfáyo xwámámí wífríxini.” urínjé nánirini.

³² Xámi xwiyíá Goríxoyá iwamfó wíá seaókíáná egfápi nání ámi dínjé irónípoi. Íná xeaninjé ríá ténjé ayá wí seaikáfagíá aiwí xwámámí néra ugíawixini.

³³ Wáiná ámayá síjwí e níseameámi nuri níseawárimáná ikayíwí seamearíro xeaninjé seaikáro yaríná seyíné xwámámí wigíawixini. Wáiná seyíné seaikárarigfápa wikáfáyí tñní axí e níkumíxiniro ayo wímeaarínjipi “Nene ení níneaímeafíná ayí ananirini.” niyaiwiro e egíawixini.

³⁴ Áamá gwí njweagfáyí nání dínjé sípí níwiro arírá wigíawixini. Segí xwíá anjé

amipí searápekixéagía aiwí “Negí amipí nearápekixéfápimi seáyí e imóniñpí —Apí ná ríwíyo aí bí maníní aníñf imóniníápiriní. Apí siní ríá wení?” niyaiwiro nání dñf sipí mīseai yayí tñnī xwámámí nīwiéra ugíawixiní.

³⁵ Ayínání wará saríwá mīmáriní Jisasomí xídarigíápi pñnī mīwiáripiní. E nerónáyí, Goríxo yayí seaimoníáriní.

³⁶ Ayí rípi seararíñiní. O gí áamá imónigíáyí e érixinírí wimónaríñpí xixení néra núfasáná símimaníyo dániníñf “E e nīseaiimíáriní.” searíñpí neaímeáwinigínírí xwámámí nīwiéra úrixiní.

³⁷ Goríxo Bikwíyo nírínírí eáníñf rípi áamá nene yeáyí neayimíxemeanío nání ríñf enagí nání raríñiní, “O bíníá nání ná jíamí mimóniní. Siní yómíñf mé ríxa añnī bíníáriní.

³⁸ Gí wé róníñpí yarigíáyí dñf níkwíroríñpimi dání dñf niyimíñf imóníñpí tígíáyí imónipíríáriní. E nerí aí áamí wé íá mīxeánánáyí nioní wí dñf yayí niníníámaní.” Goríxo e ríñf enagí nání “Xwámámí nīwiéra úrixiní.” seararíñiní.

³⁹ E nīsearírí aí “Nene áamá wé íá nīmīxeánírí anínaníwaéne wí mimóní dñf nīwíkwíroríñpimi dání eríkiemeáníñwaéne imóníñwiní.” nimónaríní.

11

Áamá dñf nīwíkwíroríñpimi dání yagíápi náníríní.

1 Ámá Gorixomi dñj wíkwíroarigáay xíoyá dñj tñi dñj re niyaiwiro wipimónini, “Nene dñj wíkwímoarñwápi o aga xixeni nñeaiiníárini. Amípi xó neaiapimíániri nearñjpi nene sini sñwí tñ tñi mñwinarñwápi aí aga nepa imónini.” niyaiwiro wipimónini.

2 Eníná ñweaagáay píyo dñi Gorixo “Ayñ nanñ yarñoi.” rñjmanñ. Ayñ dñj wíkwíroarñagá nánñ rñjñrini.

3 Nene dñj niwíkwírorñjpi dñi re niyaiwirane ñjía imónñwini, “Gorixo xwíári tñi añña tñi nimixiríná xegí xwíyá ríyo dñi imónñj enagí nánñ amípi nene sñwí winarñwápi nimixiríná amípi nene sñwí tñ tñi mñwinipaxí imónñjpi tñi imixñjñrini.” Ñjía e imónñwini.

4 Aiboró Gorixomi dñj niwíkwírorñjpi dñi o nánñ nanñwí ridiyowá neríná xiráo Keno éfpimi seáy e imónñj bi enñignini. Ayínáni Gorixo ridiyowá o éfpimi yayí numeríná “Aiboró áamá wé rónñj worini.” rñjñignini. Ayínáni o rixa penñ ami aí Gorixomi dñj niwíkwírori enñpi nene Bíkwíyo íá roaríná sññññj nearéwapñyarini.

5 Inoko Gorixomi dñj wíkwíroarñagí nánñ mipepa oenñ mēñapññignini. Gorixo mēñapñ enagí nánñ o nánñ pía megññgíawixini. Ayñ rñpi nánñ rarññini. Sini mñmēñapñ enáná Gorixomi píráññj uxídarññagí nánñ Gorixo o nánñ yayí winñjpi nánñ Bíkwíyo wí e nñrññrñ eánññagí nánñ rarññini.

6 Ámá Gorixomi dñj mñwíkwírófáy nánñ

o dñj yáy winipaxí wí menini. Ayí rípi nánirini. Giyí giyí “Gorixo títámini oumini.” niwimóniríná “Pí pí nepaxímaní. Sa Gorixo nepa ríá ñweani?” yaiwiro “Ámá xó títámini baníro yarígtáyo yáy wimoaríñoríani?” yaiwiro nero dñj wíkwíropaxírini.

⁷ Nowao Gorixomi dñj niwíkwírori nání o amípí sñt mívímeapa étp nání erír wíáná xó aríá niwiri xegí fwiaxeýówa yeáy uyimíxemeámániri sipíxí wo imíxññigini. O xegípi dñj niwíkwírori e neríñyo dání ámá íná xwíá tíyo ñweaagíáyo xwíyíá umeárirí ámá Gorixomi dñj wíkwíroaríñagíá nání “Ayí wé rónígtáyírini.” ráraríñj wo imóniri eññigini.

⁸ Ebíríamo Gorixomi dñj niwíkwírori nání o “Díxí añj re pñt niwíarími xwíá nioní sítwá simíae nání úríxini.” uráná aríá niwiri xwíá “Joxí mearíarini.” uríáyo nání uníñigini. Nuríná “E nání ríá waríñini?” miyaiwipa nerí aí ananí pñt niwíarími uníñigini.

⁹ O Gorixomi dñj niwíkwírori nání ámá añj mí dññóníñj nimóniri xwíá Gorixo símímaníyo dání “Nioní nísíapímíarini.” uríñjímí niñweaxa uníñigini. Apimí niñwearíná xwíá ámá wíyíyáyóníñj niñweaxa nemerí seníá añj nípákía nurí emeññigini. Xegí xewaxo Aisako tñt xiáwo Jekopo tñt awaú —Gorixo egí símímaníyo dání “Xwíá rípi nísíeaiapímíarini.” uríñowaúrini. Awaú ení xano eñjpa axípi e egísisixini.

¹⁰ Ebíríamo xwíá apimí niñweaxa nemeríná añj Gorixo dñj neñwíperi ikwíronjímí —Añj apí aníñj imóníná nání píráníñj nítíwayírori

ikwíronǵpírini. Apimi e ηweáimiginiri weninǵ nerí nηweari nání e néra uniginini.

11 Seraí eni Gorixomi dǵnǵ niwíkwírori nání oyá dǵnǵ tǵni niaíwí xirǵpaxí imóniniginini. Í oxí níróa núísáná ríxa rǵpaíwí imóninǵí aí re yaiwiniginini, “Gorixo, níini ríxa niaíwí xirǵmǵa nání rárǵno xó rǵǵpǵ tǵni xixeni yárarǵno enagǵ nání níini anani dǵnǵ unwirǵrǵpaxorini.” yaiwiniginini.

12 Ayínáni Ebirǵamo —O áamá ná woni aí xweyanǵ sǵpǵpǵ nerí ríxa nǵpémínirǵnǵnǵ nerǵná niaíwí tǵmeááná omi dǵni ǵwiárǵawé sinǵ anǵ pírǵyo dǵni ónarǵnǵyǵ ǵá mǵropaxí imóniri inǵkǵ rawǵrawápami wiáronǵyǵ ǵá mǵropaxí imóniri enǵpa imóniniginini.

13 Áamá nioni niri rǵwaminǵ neáa weaparǵnǵyǵ nǵni Gorixomi dǵnǵ niwíkwíróa nuro xwiyǵá wigǵ sǵmǵmanǵyo dǵni “Nǵseaiimǵárinǵ.” urǵnǵpǵ sinǵ mǵwǵmeapa enáná pegǵawixini. Gorixo wiinǵápmi ná ǵǵami dǵnǵnǵnǵ sinǵwǵ niwinirǵná yayǵ nero “Ayǵ awiaxǵrinǵ.” niyaiwiro waropǵrǵ nero re nǵrǵrǵmi pegǵawixini, “Xwǵá rǵrǵmi nηwearanéná áamá anǵ mǵ dǵngenénǵnǵ nimóniri ηweanwinǵ.”

14 Áamá énǵnǵ imóninǵpǵ rǵǵǵáyǵ sinǵáni waropǵrǵ rǵpǵnǵnǵ yarǵnoǵ, “Negǵ ηweapaxí imóninǵe nání weninǵ nerí ηweanwinǵ.” sinǵáni waropǵrǵ apǵnǵnǵ yarǵnoǵ.

15 Wigǵ anǵ xámi pǵni niwiárǵmi bigǵe nání dǵnǵ sǵpǵ wiarǵnagǵ nání e nǵrǵro sinǵwirǵyǵ, ámi axǵ e nání upǵrǵápmǵ imóninagǵ nání anani upaxǵ

imónanïro egfárini.

16 E mepa nero aní seáyí e imóniní bimi —Apí anínamí imóninípíriní. Apimí ñweáwaniginíro díní sipí níwíá wagírini. Ayínání Goríxo áamá ayí xíomí “Joxí negí Ñwááoxirini.” urarígápi nání ayá míwiníagi nání xíó tñí nawíní ñweapíra nání aní bí wikwíroiníriní.

17-18 Ebírámo Goríxomí díní níwikwírorí nání o nepa nioní nimónarinípi xídiníreniníoiníri iwamíó wíwapíyíáná xegí xewaxo Aisakomí Goríxo urinípi tñí xíxení rídiyowá emíníri eníniginí. Axomí Goríxo símímaníyo dání re uriníniginí, “ ‘Díxí iyí axípa e imónipírfáriní.’ ríriníyí Aisakomí dání nemeága upírfáriní.” uriní enagi aí xegí xewaxo Aisako, ná woní siníniní émiaonómí rídiyowá nání pikímíníri neríná

19 díní re moníniginí, “Áamá ríxa pegíá aiwí Goríxo owíápínímeápoyíníri ámí siní wimíxipaxoríani?” níyaiwírí Goríxo pírfí urakíáná xewaxomí ámí síní siní meáagi nání réníní rípxírini, “Ebírámo xegí niaíwomí yowíyo dání míxeaníniginí.” rípxírini.

20 Aisako Goríxomí díní níwikwírorí nání xegí xewaxowaú Jekopomí tñí Isomí tñí awaúmi ríwéná wímeaníapi nání díní nímorí xwíyá bí tñí naní wimíxiníniginí.

21 Jekopo Goríxomí díní níwikwírorí nání ríxa nípémíníri anwí e neríná xegí xewaxo Josepoyá xewaxowaúmi Goríxoyá díní tñí naní wímeáwiníniginíri xwíyá bí tñí naní

nîwimîxîmâná xegf erañf wámî nîkwîrónîríná Gorîxomî yayf umenînigîñî.

²² Josepo Gorîxomî dîñf nîwîkwîrorî nânî rîxa nîpémîñîrî neríná rîwîyo xegf Isîrerîyî Isîpîyî añfyo pîñî nîwiárîmî upîrîápî nânî nurîríná re urîñîñîñîñî, “Nuróná gî enî aî tîñî nîmeámî nuro xwîáyo nîweyárîrîxîñî.” urîñîñîñîñî.

²³ Mosesomî xanîyaú Gorîxomî dîñf nîwîkwîrorî nânî nîaîwî xîrîío awîaxî imónîñagî nîwîñîrî sekaxî Isîpîyîyá mîxî ináyo “Isîrerîyî nîaîwî oxî nîxîrîríná pîkîrîxîñî.” rárîñîpî nânî wáyf mepa neri Mosesomî emá waú wo nânî pîñî ñwîrîrîgîsîxîñî.

²⁴ Moseso Gorîxomî dîñf nîwîkwîrorî nânî rîxa xwé niwîarorî neríná “Isîpîyîyá mîxî ináyomî xemîáíyá xewaxoyî mîñîrîpa oépoyî.” wîmónîñîñîñî.

²⁵ “Sîá ámaéne xwîá tîyo ñweaarîñwápi árîñf imónîñagî nânî xe yayf rîkîkîrîío nerîñîpîmî dání oneaímeanîrî yarîgîápî xe néra úîmîgîñî.” mîwîmónî “Nîonî áamá Gorîxoyáyf tîñî kumîxîñáná uyîñîf wîkárarîgîápî nîonî tîñî nawîñî oneaîkárîpoyî.” yaiwîñîñîñî.

²⁶ Xîomî Gorîxo yayf nîwîmoríná wîñîápî nânî dîñf re monîñîñîñî, “Áamá Gorîxo yeáyf neayîmîxemeanîa nânî uowárénapiñîo nânî peayf nîwîanîro ayá wîmopîrîápî nîonî enî nîñîrónáyf, Gorîxo yayf nîñîmoríná nîñîápî amîpî ayá tîñf Isîpîyî añfyo wenîpîmî seáyf e imónîñf enagî nânî ayf ananîrîñî.” nîyaiwîrî nânî “Áamá Gorîxoyáyo uyîñîf wîkárarîgîápî nîonî tîñî nawîñî oneaîkárîpoyî.” yaiwîñîñîñî.

27 O Gorixomi dñf ñwíkwírori nánì Isipiyf añfyo pñi ñwiárimì uñinigini. Mixf ináyo xfomì wikf wóniñpì nánì wáyf nerì mú Gorixomì —O áamá wí sñwí mñwíñarígorini. Omì sñwíñiñf ñwíñirì nánì xfomì wímeanpimì xwámámf ñwirì Isipiyf añfyo pñi ñwiárimì uñinigini.

28 Axo Gorixomi dñf ñwíkwírori nánì aññajf pipikímf emeariño xegf Isireriyf niaíwíyo enì mñpíkipo oenirì re uriniñigini, “Sipisipí miá nñpíkíro ragf segf añf íwíyo xópé ñyára úpoyf.” nuriríná aiwá sfá Aññajo Neamúroagoñ rññiyi nánì érowiáññigini.

29 Isireriyf Gorixomi dñf ñwíkwíroro nánì ipí Ayfá Riñoñ rññífwámì ñxeróná iniñgí mñdñmñdánì deawáráná xwíá yeáyf yíkiárññiñf úagíá aiwí Isipiyf enì axíyimi owaneyñirì éfáyf wíñiyf aí tñi iniñgí emadñrónaññigini.

30 Isireriyf Gorixomi dñf ñwíkwíroro nánì o urípi nero añf yoñ Jerikoyf rññípiyá sñjá ákiñáyo bñaríwámñi sfá wé wíúmi dñf wau apimì awí ñmudñmoayimáná enáná sñjá ákiñapi ñpñi ñkwierónowññigini.

31 Rexapí —Í iyf ede dánì warígfí añf apimì dññirini. —Í Gorixomi dñf ñwíkwírori nánì Isireriyf añf apimì sñwí wñnárññi bñíwaúmi yayf tñi ñipemeámì úagi nánì Isireriyf áamá uyñiñf yarígfáyo ñpñikíroná ímì mñpñkígfawixini.

32 Agwí ámi bi pípi ññirì eámñiñi? Áamá rowa, Gidiono tñi Barako tñi Samisono tñi Jepitao tñi Depito tñi Samuero tñi wíá rókiamoagíáwa

tíni áamá awa egíápi nání repiyí niseaiéra nurína sía neaóripaxírini.

³³ Áamá ayí Gorixomi dñj níwíkwíro nání áamá míkí bī bimi xopírará wiro wé róninj imóninjpi ero Gorixo wigí sīmīmanjyo dání “Sanj searápīmárini.” uríip wímeari Gorixoyá dñj tíni pusí sayí raioniyi rininjyo manj upírori

³⁴ ría xwé narinjrimi inigíyóninj anani xopírará emero áamá kirá tíni pikianiri yarigíayo éf nurakínarimi uro migí nimónimáná ámi enj sixí eáninj íniro mīxí inipíra nání enj ría ykíro éma siminj wínarigíá bī bimi mīxí xíadowáiro

³⁵ apíxí wigí áamá Gorixoyá dñj tíni xwáripáyo dání wiápinimeáaná yayí tíni ámi umíminiro egíawixini. E neri aí Gorixomi dñj wíkwíroarigíá wíyo áamá wa íá nixero gwí nijiro Gorixomi ríwí umópoyiniri nímépéa nuro “Gorixomi ríwí umóánáyí, nene gwíyo dání seaíkweawáraníwini. E mepa nerínáyí, niseamépéa núwasána niseapikianíwini.” uríagíá aí ámi xwáripáyo dání níwiápinimearíná dñj níyiminj imóninjpi meáwaniginiri nání ayí uríápi aría mīwigíawixini.

³⁶ Gorixomi dñj wíkwíroarigíá ámi wíyo ikayíwí umeariro wíyo iwanj ragí pírf uyíkímí ero wíyo senía tíni gwí jiro wíyo gwí anjyo njwiráiro

³⁷⁻³⁸ wíyo síná tíni píkiro wíyo só tíni áwini e sío díyearo wíyo “Enj eánigíáyírfani?” niri iwamíó wíwapíyiro wíyo kirá tíni píkiro wigíawixini. Ámi wíyo áamá wí —Ayí sipí áamá imóninjagíá nání áamá Gorixomi dñj

wikwíroarigíá ayí tñní níkumíxíníri ñweapaxí mimónigíáyíríni. Ayí xeaníñí wikáíro uyínií umépero yaríná ayí díwí ikeamóníro memé wará tñní sipísipí wará tñní rapírapí nání wayíá yíníro áamá díní meaními aní kwíronímero díwíni eními nemero síñá sirírkíyo nípáwiro ñwearo xwáíñwíyo nípáwiro ñwearo egíawixíni.

³⁹ Áamá ayí nñní Goríxomi díní níwíkwíro nání o “Mímiwíároarigíáyíríani?” wíai-wíáíñí enagí aí o wígí símímaníyo dání “Níseaiimíáíni.” uríñípi míwímeaníñigíni.

⁴⁰ Ayí rípi náníri. Eníñá nene nání Goríxo díní re neñwíperi yaiwíáíñíñigíni, “Áamá ayí nání seáyí e imóníñí bí wííimígní.” yaiwíáíñí enagí nání apí áamá nioní nira weapíáyo síní míwímeaníñigíni. Ayí wígípi Goríxo “Gí áamá wé rónigíá apí imóníírixíni.” yaiwíáíñípi tñní xíxení imónípíííá nání maríáí, ayí tñní nene tñní nawíni imónaníwá nání ayo xámi míwímeaníñigíni.

12

“Goríxo síyikí neareaaríná Jisasomi síñwí wíñaxídípoi.” uríñí náníri.

¹ Ayínáni nene pí yaníwíni? Áamá “Goríxomi díní níwíkwíroríí e epaxíííani?” oyaiwípoiñí síwáníñí níneainí neaíwapíyarííá ayí obaxí ayá wí mídímdáni wíáí wíáí neadéronagíá nání pí yaníwíni? Sa rípiñí oyaneyí. Amípi nñní upupígí neaikáíñípi píni wíáíirane negí íwí síní

mé ípeaarɪŋwápi pɪni wiárɪrane nemáná Gorɪxo
api e imónɪɪɪxɪniɪɪ wimónarɪŋpi imónanɪwá
nánɪ áamá yamiyamúrónɪgɪ inarɪgɪápa nene enɪ
omɪ nixɪdɪranéná enɪ neánɪrane axɪpi e oyaneyɪ.

² E neranéná Jisasomɪ —O nene Gorɪxomɪ dɪŋɪ
wikwɪroanɪwá nánɪ imónɪŋpi mɪkɪ ikirɪ wé
roárɪɪ enɪorɪni. O dɪŋɪ nífá rɪwɪyo winɪnɪápi
nímeáwinɪgɪniɪɪ niyekwɪroárɪróná wíápi
xwámámɪ nɪwirɪ ayá winɪpaxɪ wikárɪápi nánɪ
paimɪmɪ enɪorɪni. Nɪwiápiɪmeámáná ámi
Gorɪxo tɪnɪ xixenɪ nimónɪɪɪ mɪxɪ ináyɪ siá
ikwianɪwɪ o éf ɪweanɪnamɪ wé náúmɪni éf
ɪweanɪorɪni. Omɪ sɪŋwɪ owɪnaxɪdaneyɪ.

³ Ayá sipí seaimɪxɪɪ enɪ samɪŋɪ seawerɪ mepa
enɪa nánɪ ɪwɪ yarɪgɪáyɪ sipí ayá wí wikárɪagɪa aɪ
xwámámɪ winɪ —Ayɪ Jisaso nánɪ rarɪŋni. O nánɪ
píránɪŋɪ dɪŋɪ mópoyɪ.

⁴ Seyɪné ɪwɪ yarɪgɪáyɪ seaikárarɪgɪápi
xwámámɪ nɪwia núɪasáná aiwɪ segɪ wí sɪni
mɪseapɪkigɪárɪni.

⁵ Nene niaíwene nánɪnɪŋɪ Bɪkwɪyo enɪ rɪrémɪxɪ
nɪniɪ eánɪŋɪ rɪpi seyɪné rɪxa arɪá ikeamogɪárɪni,
“Gɪ niaíwoxɪni, Áminá Gorɪxo sɪyikɪ rɪreaarɪŋpi
nánɪ peayɪ mɪwianɪpanɪ. Píránɪŋɪ simɪximɪniɪɪ
nánɪ mɪxɪ rɪránáyɪ, ayá sipí mɪsimɪxɪpanɪ.

⁶ Ayɪ rɪpi nánɪrɪni. Ámá Ámináo ‘Gɪ
niaíwɪrɪfani?’ nɪyaiwirɪ dɪŋɪ sɪxɪ uyarɪŋɪyo sɪyikɪ
urearɪ sɪkwɪá earɪ yarɪŋɪ enagɪ nánɪ rarɪŋni.”
Bɪkwɪyo e nɪrɪniɪ eánɪŋpi seyɪné rɪxa peá
mogɪá enagɪ nánɪ rarɪŋni.

⁷ Seyɪné Gorɪxo xeanɪŋɪ seaímeaarɪŋpimi dánɪ
xe sɪyikɪ oneareanɪɪ rɪxa xwámámɪ nɪwiéra

warinjoí. Niaíwí xano siyikí mureariní wo rimóniní? Oweoi, mimóniní. Ayínání xano xegí niaíwíyo wiarinípa Gorixo ení axípi e seaiariní.

⁸ E nerí aí Gorixo xegí niaíwí nìyoní siyikí ureaariní enagi nání seyíné siyikí mīseareapa nerínáyí, xegí niaíwíyíné mimóní sa óf e dájí niaíwíyínéniní imóninjoí.

⁹ Ripí nání ení díní mópoyí. Nene siní niaíwí enáná negí xwíá tìyo dájí ápowa siyikí neareaagí aiwí wé íkwiañwíyo uñwiráragwáriní. Nene e neranéná naní nerí aiwí re rīseaimónariní, “Ápo Gorixomí —Díní tíní imóniní nìpíní imixinjo, ayí oriní. Omí ínīmí wurínipaxímaní.” rīseaimónariní? Oweoi, añipaxí ínīmí wurínipaxí enagi nání e nerane díní nìyīmíní tñjwaéne oimónaneyí.

¹⁰ Ayí ripí nániríní. Nene siní niaíwí enáná xwíá tìyo dájí ápowa aníní maríái, siyikí ná bíníniní nīnearearíná “E nīwiríná ayí naní imóninípi wíwapīyariníwíní.” wimónarinípi neareaagí aiwí Gorixo siyikí nīnearearíná siyikwí míniní xó imóninípi nene ení imónaníwá nání arírā owimínirí neareaariníriní.

¹¹ Gíyí gíyí naní oimónípoyínirí siyikí nurearí siní e wiaríná yayí mīwiní díní sipíní wiariníriní. E nerí aí siyikí nurearinípimí dání yayíwí numéra núísáná wáriníyí nániní nīwerí wé róniní ero nīwayíróniro ñwearo epaxíriní.

Erírí nīwiríná urínípi nániríní.

¹² Ayínání segí wé imíní mīxiweníyí ámí ríá símíxiro síkwí xóminí íkwíó seaiáriníyí ámí

irú pímixiniro nemána enj neániro Gorixomi xídfírixini.

¹³ Segí xómiñj xenwímini ñweañj muykínipa nerí ami nanj oimóniri óf símí inñjyimi úfrixini.

¹⁴ Ámá níní tñí mǐxí miní arige píráníñj menaniréwiniro anñj miní ero siyikwí mínñj Gorixo “Ámá nioniyáy e imónífrixiní.” wimónariñpi —Apí tñí xixeni mimónigáyí Ámináomi wí siñwí winipírfámani. Apí tñí xixeni oimónaneyiniro anñj miní ero éfrixiní.

¹⁵ Segí wo Gorixo ayá nisearimixiri seaiñpimi ríwí mamoniginiri awínñj mearónífrixiní. Aiwá maiwí sixíyo ñiyiríná yíkí yaríñj bi tñí yíaná aiwá ñipini yíkí imixariñpa segí wo sipí neríñyo dání ñiyínéní axípi seainiginiri píráníñj awínñj mearónífrixiní.

¹⁶⁻¹⁷ Segí wo Isónñj —O xiráo imóniñpimi dání xanoyá amipí meapaxí imóniño aí aiwá ná biní ñimíniri nání amipí apí peá ñimori “Gí gwíáo xe meáwiniginí.” wimónagorini. Ámí ríwíyo dání ápo xwíyá bi nanj onimixiniri rixíñj urfagi aí xano arfá mǐwíagi nání xwíyá bi tñí nanj onimixiniri ñwí piyí núrini aiwí xóo xámí ríwí umonípi ámí ríwíyo ñikínimóniri meapaxí mimóniñniginí. Segí wo ámá óññj Gorixomi ríwí umoarigáyí yapí imóniñniginiri nánirani, íwí inarigáyí yapí imóniñniginiri nánirani, píráníñj awínñj mearónífrixiní.

*“Seyné siní kikinñj mé ríxa náyo páwiaríñoi.”
uríñj nánirini.*

18 Seyíné Gorixo títáminí nìbìróná eníná amípí negí aríowéyí dífwí Sainaiyí rìnìnjípimí dání sìnjwí wìnìro aríá wiro egíápi wí mīwìnarìñoì. Ayí dífwí ananì wé t́nì íá xìrìpaxí imónìnjípimí anwí e nuróná ríá ápiáwí werí śá xaiwí yidoárìrì ríwìpí t́nì ápiarjwí t́nì nawínì erì yarìnjagi nìwìnìro

19 pékákí ení t́nì rìnìrì ikaxí xwiyíá rìnarìnjípánìnjí rìnìrì yarìnjagi aríá wigíawixìní. Xwiyíá ikaxí nìrìríná rìnarìnjìpì aríá nìwiróná Mosesomì rìsìsì re urìgíawixìní, “ ‘Nene ámì Gorìxomì aríá owianeyì.’ mìnèaimónarìní.” urìgíawixìní.

20 Ayí Gorixo sekaxí “Ámá woranì, memé aírànì, dífwí rìpimì amáf nìrónìrínáyí, śnjá nearo pìkírìxìní.” uríípi nánì wáyí wìníagi nánì e urìgíawixìní.

21 Ayí sìnjwí e wìníápi mìní yíwí nìrìro njweapaxí enagi Moseso enì re rìnjìnìgìní, “Nionì wáyí níkárìnìrì ení sìrìrìnjwí nìnarìní.” rìnjìnìgìní.

22 Agwí ríná seyíné dífwí eníná segí aríowéyí bagíá axípimì mībí rìxa dífwí Saioniyí rìnìnjípimínìnjí rémófawixìní. Dífwí apimì Nwíá anìnjí sìnjí imónìnjoyá aní ikwírónìjèrìní. Aní apì Jerusaremìyí rìnìnjí anínamì ikwírónìnjìpìrìní. E anínamì íá mìropaxí imónìnjìpì awí neánimáná yayí néra wiápínarìgíerìní.

23 E ámá Gorìxoyá niaíwí xámìnjónìnjí imónìgíáyí —Ayí anínamì anìnjí njweapíá nánì wigí yoí rìxa anamì njwìrárìnìnjíyírìní. Ayí awí eánìgíerìní. E Gorìxo, ámá nìyonì mí ómómìxìmí

enfo nweanerini. Dini ama xwíayo ninwearóná wé rónini yarigfáyíyápi anínamí peyíáná Goríxo wé uoariniyí tini e, ayí erini.

²⁴ E Jisaso eni tini erini. O xwíyá siní Goríxo “E e niseaiimíarini.” réoariniipi nani negí wáwuní imóninorini. Ragí o niperíná punípi — Api xwíyánini niriniríná “Nioni péápimí dani seyíné dini niyimini imóniniipi meapírarini.” rininiipirini. Api ragí eníná xiráo Keno xogwáo Aiboríomi pikíxwiríó wíáná punípi —Api xwíayo dani “Nioni nani ení meai.” rininiipirini. Apimi seáyí e imónini. Api nipini tini e seyíné ríxa agwí barinói.

“Goríxo nearariniipi aríkwíkwí mñwipa éwanigini.” urini nánirini.

²⁵ Xwíyá seararínomí aríkwíkwí wipíríxiniirí sinwí ainenaxídpoyí. Negí aríowé eníná Moseso xwíá tíyo dani erirí wíagi aiwí aríkwíkwí wigfáyí Goríxo pirí umamópipimi mímúrogfá enagi nani seyíné eni anínamí dani erirí neaiarínomí aríkwíkwí nñwirínáyí, “Pirí neamamómíniirí eníápimi anani nímúropaxenerini.” riyaiwinarínói?

²⁶ Eníná o díwí Sainaiyí rininiipimi dani xwíyá ráná xwíá rirími poboní nerí yaiwiámí méagi aiwí agwí ríná nenápi nani Bìkwíyo nirinirí eánini rípi nearinirini, “Nioniyá dini tñi xwíarí ámi bí yaiwiámí nimeniríná xwíarini maríá, anína tñi eni yaiwiámí menínárini.” nearinirini.

²⁷ Xwíyá Goríxo niriniríná ámi biyí rinípi, ayí rípi áwaní nearímánirí rinini. Amípi

anipá imónipaxí mimóniñípi íníná aníñí imóníwiniginiñí amipí anipá imónipaxí imóniñípi —Apí xfo xwíá amipí nimixiríná imixiñípirini. Apí anipá imixárímfánirí nání rinini.

²⁸ Ayínáni Gorixoyá xwioxíyo ηweañwápi wí anipá mimónipaxí enagi nání omí yayí numerane “Ení eániñí Gorixo imóniñípi, ayí apiríani?” niyaiwirane awayini íá niyamixiniñí nñwearane xfo e érixiniñí wimónariñípi neranéná yayí winipaxí imóniñípi éwanigini.

²⁹ Negí Nwíáo amipí sipí imóniñípi ríá nariñípaniñí imóniño enagi nání api e éwanigini.

13

“Gorixo yayí winipaxípi oyaneyí. niseaimóniríná rípi rípi érixini.” uríñí nánirini.

¹ Seyíné áamá Jisasomí dñí niwíkwíro nání séríxímeániñí imónigíáyí nání dñí sipí wiarígíapi pñí mñwíarí ananí siní wírixini.

² Áamá wí “Áamá añí mñ dñíyo aiwá mírañí wiaríñwini.” niyaiwiróná maiwí añíñajíyo wigíá enagi nání seyíné áamá añí mñ dñíyo aríá mikeamó aiwá mírañí wírixini.

³ Segí séríxímeá gwí añíyo ηweagíáyí nání dñí aríá mikeamó seyíné ení nawini gwí nñwearóniñí nimóniro aríá wírixini. Séríxímeá paimímí wiarígíáyí nání dñí peá mímó “Nene ení gíwí tñwaéne enagi nání axípi e neaipaxíríani?” niyaiwiro aríá wírixini.

4 Ámá íwí inarigíáyo ríxa nimeánimáná inarigíáyorantí, síní mimeánipa nemáná inarigíáyorantí, nìyoní Goríxo pírf umamoníá enagí nání seyíné segí meánigíápi peayí nìwianíro wí tñí íwí minimepa éríxíntí. íwí nínírfná ayí Goríxoyá síñwíyo dání piaxí weánipaxípi yaríñagíá nání raríñíntí.

5 Xwíá tíyo nìñwearóná nìgwí nání dñí sípi seaiaríñpi xe áxenwaríñí oneainí síñwí mìwínipa éríxíntí. Bìkwíyo nìríní eáníñ rípi Goríxo xewaníño re ríñ enagí nání raríñíntí, “Nioní wí mìrìwáramó erí wí mìsiepísamó erí emíáríntí.” ríñ enagí nání raríñíntí.

6 Ayínání nene wará saríwá mímáriní Bìkwíyo nìríní eáníñ rípi rípxeneríntí, “Arírá niaríño, ayí Áminá Goríxo enagí nání nioní wí wáyí emíméíntí. Ámá pí pí nìnikáíro aí Goríxomí dñí wíkwíroaríñápi pírf nìrakipaxí meníntí.” rípxeneríntí.

“Neaipeñweagíáwa yagíápimi ikaníñ owianeyí.” uríñ náníntí.

7 Áminá xámi xwíyíá Goríxoyápi nìsearéwapíyíro seaipenweagíáwa nání dñí irónípoi. Awa síní mípé nìñwearóná néra núfasáná imónagíápi nání dñí nìmoro Goríxomí dñí nìwíkwírooro yagíápa axípi oyaneyíñro ikaníñ wíaxídípoi.

8 Jisasi Kiraiso imóníñpi ámi xegí bí xegí bí imónaríñmaní. Aníñ imóníñpi eníná dání apíntí imóní agwí ríná ení síní axípi imóní ná ríwíyo ení aníñ mìní axípi imóní eníáríntí.

⁹ Ayínání xwíyíá Kiraiso neaiinípi nání rínínpí maríái, xwíyíá xegí bí nání éwapínarígíá xíxegíní imónínpí iniígí waxínínpí xe oneamáronírí sínpí míwínípaní. Ayí rípi náníríní. Goríxo ayá nínearímíxírí neaiinípímí dání díní síxí níníránéányí, naní neaimíxípaxí imónínpímí xídarínpwíní. Nanwí nání npwí ikaxíyo “Rípi npwíáxíní. Rípi ananíríní.” rínínpímí dání wí díní síxí neainípaxí meníní. Ayínání áamá xámí “Npwí ikaxí rínínpí apímí oxídímíní.” níyaiwiro xídígíáyí apí naní wí wímíxínímaní.

“Rídiyowá nání wayíá Goríxo wimónarínpí éríxíní.” urínpí náníríní.

¹⁰ Nene íráí oníníwá Jisasi Kiraiso rídiyowánínpí neaiiníníwá tínpwáéneríní. Rídiyowá Jisaso inínípi —Apí díní níwíkwírorínínpímí dání ananínínpí nínírane naní imónarínpwápiríní. Apí áamá síní seníá aní ríkárinínpíwámí dání yagíápímí xídarígíáyí bí nípaxí meníní.

¹¹ Rípi nání díní mópoyí. Apaxípa imónígíá xwéowa xwiogwí o omí íwí none tíní negí áamá tíní yarínpwápi Goríxo yokwarímí oneaiinírí nanwí nípíkímáná ragí púpí nímeámí awawá npwíáí rínínpíwámí nípáwiro wíwíá neaáíro aiwí nanwí náó áamá npweagíe bíaníríwámíní ríá ikeáárarígíáríní.

¹² Ayínání Jisaso ení xegí áamá agwí axíyónínpí mínígíáyo xífo níperíná ragí púpímí dání síyíkwí mínínpí Goríxo e imóníírxínírí

wimónarínjipi wimiximíniri nání ákinjá íwí e bíaniríwámí dání ríninjí meaníniginí.

¹³ Ayínání nene áamá síní “Nwí ikaxíyo ‘Api ñwíáxíní. Api ananiríní.’ ríninjípimi oxídaneyí.” rarígíáyí ñweagíe píní níwíarími o tñj e nání nurane dñj “Xíomi ayá wíayigíápa nene ení neaiaríná ayí ananiríní.” oyaiwianeyí.

¹⁴ Ayí rípi nání seararíníní. Anj bí xwíá tíyo nene aninj íníná ñweaníwá nání mimónínagí aí anj anínami ríwíyo imónínfápi nene ñweáwanígínirí dñj níwikwímorane yarínjwá enagí nání raríníní.

¹⁵ Ayínání Jisaso neaiínjípimi dání Goríxomi rídiyowá nání wayíá yayíní uméwanígíní. Negí maníyo dání áamá wíyo pí pí nurírná oníní negí Ámináoríníninjí nurirane waropárí wíwanígíní.

¹⁶ Goríxo áamá xíoyáyí wíníyo nanjíní wíiro díwí ikeamónígíáyo amípi bí míní wíro yarínjagía níwínírná yayí winarínj enagí nání seyíné api nání aríá mikeamó nero éríxíní. E neróná rídiyowá nání wayíá Goríxo wimónarínjipi yarínjagía nání raríníní.

¹⁷ Segí áminá seyíné Jisasomí píránínj xídíríxínirí seaipenwearígíáwami —Awa Goríxo yarínj imímí wíáná níseaipenwearíná egíápi nání “Ayí api nání enwáriní. Api nání enwáriní.” urípríráwaríní. Awami aríá níwíro íníní yeáyí wurínfírixíní. Seyíné píránínj aríá níwíro íníní níwuríníronáyí, awa níseaipenwearóná wigí dñj ríá muxé dñj yayí níyaiwíro seaipenwearíráriní. Seyíné e mepa nerónáyí, nanj imónínjipi wí seaimíxíníá meníní.

18 Amipí none neranéná píráníḡ íá niyamixíniri éwanigíniri nerane nání re neaimónarini, “Gorixoyá siḡwíyo dání píráníḡ wé róniḡpini néra warinwiní.” neaimónariḡagi nání seyíné none nání Gorixomi xwíyá rirími wípoyi.

19 Nioni píri narakiarinipi anipá imónaná seyíné tíámini aḡni bímá nání Gorixomi rixiḡ ayá wí urírixiniri dirí seaiarinini.

Gorixomi nuriríná urinipi nánirini.

20 Gorixo —O áamá niwayiróniro ḡweapaxipi nání míkí ikinorini. Oyá diḡyo dání negí Áminá Jisaso xwáripáyo dání ámi siḡ nerí wiápinimeañrini. Ragí o niperíná púpimi dání xwíyá niyimḡ imóniḡ Gorixo “E e niseaiimáriní.” réoárinipi anḡ wayíroárinḡ eḡagi nání sipisipí imóniḡwaéne neamearinḡ xwé imóniḡorini.

21 Seyíné amipí Gorixo wimónarinipi nipini epaxí imónipíri nání seaimixíwinigini. E neríná Jisasi Kiraiso —Anḡ íníná seáyí e numepaxí imóniḡo, ayí orini. O seaiinipimi dání pí pí xó yayí winipaxí imóniḡpí imónírixiniri seaimixíwinigini. “Aga e imóníwinigini.” nimónarini.

Yoparí urinipi nánirini.

22 Gí níríxímeáyíné, eḡ rirémixí nioni seaía rípi sepiá ayá wí níriri meapa nerí nání rípi re osearimini, “ ‘Píráníḡ aríá ókiarí nimónirane apimi oxídaneyi.’ yaiwípoyi.” osearimini.

²³ Seyíné rípi náni níjǎ́ imónípoi. Negí níríxímeá Timotio ríxa gwí ańtyo dání wárǎwixíni. O síni mé nioní nímeááná yawawi nawíni níbirai síńwí seananíwíríni.

²⁴ Segí seáyí e nimónírí seaipenweańgǎ́wami tǎni Goríxoyá imónígǎ́ níyoní tǎni none náni yayí neawiemeaípoi. Ámá nioní tǎni Itari píropenísíyo re ńweańwáyí yayí seaiwárenaparıńwíni.

²⁵ “Goríxo níyínéní ayá seaiwianíwínígíni.” nimónaríni.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051